Let us be brave enough to to die the death of a martyr, but let no one lust for martyrdom.

—Mahatma Gandhi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 4 —Vol. LVI. **Friday, 31st January, 1958** REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER **Price: FOUR PENCE**

OUR REVERED BAPUJI

THE best of God's children, have come and have gone back dust unto dust, ashes unto ashes, leaving behind them their life-time of service and sacrifice, love and tolerance. Bapuji was one of these sons, and today, after 10 years, a decade, his memory is still alive, scattered all over the world, and who knows, like the Phoenix, that arises from its ashes, the teachings of Bapuji, will arise, and, bring to the world, peace and goodwill towards men.

Suffer little children to come unto me......

To us today, this day holds a deeper significance, because it was here, that the Mahatma in Gandhiji had begun to take form. For 55 years, two generations of Gandhis have lived here in Phoenix, and continued the work of "Indian Opinion" and "Opinion" It is for us who are left behind, to keep alive the work of Gandhiji and his son Manilal Gandhi.

It was on this soil, in this land of ours that Gandhiji received inspiration, and we should be proud of the fact. But as one sees in history and in lives of great men, that they receive very little recognition from the people from whom they have arisen. This is perhaps true of the Indians in South Africa. When we see the distance, that Gandhiji's teachings have covered in the world, it pains us to see the little or no interest in Mahatma Gandhi, in this country. There are many of us who profess to follow his principles of non-violence, and yet we know very little of him, who gave us this weapon. Perhaps we do not even know, the day of his birth or his death.

Gandhiji brought about many things for his countrymen in this country, and he suffered for them too. The least we can do today, is to, keep his one and only memorial, in this country alive. But it seems that even this is not to be. Perhaps in a few years, or, in another ten years, the new generation in this country would not know Gandhiji, though their forefathers had once worked side by side with the man—Gandhi—who became the Mahatma, and a Saint in the whole world. It is indeed a sad state of affairs. Are we so engrossed in our own selfish little worlds that we have no time for sentiments or that we have no value for the greater and better things in life? Gandhiji, belonged to the whole world, but he was one of us—are there even a handful of Indians in this country, who are determined to see that his work will not die? For a handful of determined people it is not an impossible task, but for the community in general, and as a whole it is no task, it requires no effort, it just requires sentiments, a little time for deep thought and above all it is for us to get out of our selfish little worlds and look around and take notice, of the more worthwhile and lasting things that Gods world has provided for those who wish to seek them.

Gandhiji worshipped God, through the service of millions of his countrymen. Let us, in our small measures contribute our worship, by keeping him alive for ourselves, and our children, and other generation to come in this country. There is a lot of hate, and unhappiness here today, and perhaps this memorial is the only good and clean thing that we possess, that will one day guide us out of this darkness into light. Our prayer today, to that great spirit is a short and simple one—"Lead kindly light, amidst the encircling gloom..."

MANAGER,
PHOENIX SETTLEMENT.

Fountain Of Wisdom

Who is he that will harm you, if ye be followers of that which is good?

—St. Peter.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 31ST JANUARY, 1958

What Would Gandhi Have Done?

THIS issue marks the 10th death anniversary of Mahatma Gandhi. He was assassinated on January 30, 1949. On this occasion a question arises before us: What would he have done, had he been alive in South Africa to-day?

The answer lies in a clear understanding of the real issues at state. We have the men of apartheid preaching that race is the main determinant of a people's destiny. The person with a White skin is presumed to be the superior of the dark-skinned person. Where this is beginning to be doubted, the law of survival is quoted to justify race oppression.

Against this background Gandhiji would have never for a moment been in doubt about the moral issues involved here. Alive as he certainly would be to the barbarous cruelty and inhumanity of apartheid, he would have resolutely refused to hate the Afrikaner Nationalists and all those White people who support them in their oppression of the man of colour. Above all, he would not have been satisfied merely with saying injustice is evil. Where the most sacred things in Man were attacked, he would have been the first to offer his very life itself to uphold the dignity of Man.

Apartheid is so mad in its craze to humiliate the man of colour; so determined to crush all opposition to it and so wicked in its very being that it has absolutely no place in South African national life. Like its sister-ideology, Nazism it must either be destroyed completely or it will destroy South Africa. But in doing that, care must be exercised that its opponents do not allow themselves to be so completely its victims that they confuse the real issues at stake. Voices must be raised from the non-European side making it quite clear to the Afriksans-speaking community that opposition to apartheid has nothing whatsoever to do with hostility to the Afrikaner; that the two are definitely not synonymous. The non-European who seeks his liberty recognises the Afrikaner's right to regard South Africa as his country. But the enemy of both the non-European and the Afrikaner is the man of apartheid.

We believe that Gandhiji himself would have taken up this attitude. We believe, also, that he would have realised quite clearly that the only language which can be spoken in South Africa and which would have any hope of being understood by the rulers would be the determination to suffer for his convictions. He would tell his people quite plainly that there was no point in asking for freedom where they were not prepared to suffer for it.

And, as was always, he would have been the first to show the way. He would have been the first to go to gaol.

As we think of him and remember him in all love and reverence, the challenge he places before us is that we must be prepared, if need be, to go to gaol.

Comment On Men And Events

Strong Words From A Courageous Christian

By JORDAN K. NGUBANE

I AM at the moment involved in a painful conflict of mind Reason convinces me that the absolute wickedness of apartheid creates conditions within the Christian Church which make true communion between me and my Creator increasingly difficult. My spirit acknowledges the Church as the community of men and women who strive to emulate Christ's example; who seek to attain the ideal of perfection. Because I myself seek to emulate Christ's example; because I believe that Man has not had the truth about his real purpose in life better told than in the teaching that he should love his neighbour as himself, I want to feel reinforced by belonging to a community of those who strive as I do.

But the Christian Church in South Africa is so organised that even within its ranks I cannot love my neighbour to the best of my neighbour to the best of my ability. Christ nowhere says to us that we should love in part; He makes no qualifications. We either love our neighbours or we do not. For me His message had meaning only because set no point up to which to love; He bid us love wholly. I am finding it increasingly difficult to do this inside the Christian Church. Consequently I am trying to find my way out of it—with a grieved and pained mind because I come from a Christian family, my wife is a Christian and most of my friends are Christians. But in matters of the conscience, it is not what our senses prefer that is decisive; it is the truth which illumines one's progress through life. As long as I remain within the community of Churchmen, I realise that I shall see this truth in light which progressively becomes dimmer.

Parting

This is not a parting of the ways with Christ. But I am afraid it is a beginning of the parting of the ways with His Church. That love which gives meaning to His teaching is smothered in the Church in South Africa. The Church, when not an active partisan on the side of apartheid against Man created with a dark skin, is a passive opponent. And this passivity, in the present circumstances, gives strength to those who regard race as the main determinant of a people's destiny. Where this is the case, I see a conspiracy to debase my very being. And where this is the case, I feel I am not wanted; I feel I have no place and I feel there can be no future and no happiness for me. Above all I cannot serve my Creator to the best of my ability. I realise that I can be free to do this only outside the Church. I am aware that I am making a grave indictment here, when I say I can serve my Creator to the best of my ability; that I can love my fellowmen better, outside of the Church. But it is just this point which I seek to drive home.

> **THANKS**
>
> WE wish to thank Dr. Homer Jack who has been a great help to us, even though at such a great distance, for the tributes to Mahatma Gandhi, from various well-known people overseas, appearing elsewhere in this issue.—Ed.

Against this background I read with mixed feelings extracts from the Archbishop of Capetown's article in the Feb. ruary issue of "Good Hope" in which he attacked apartheid in his own Church.

Shame

"I have to admit with shame that I have been told of certain congregations where apartheid operates. I do not and cannot believe it—but if it were ever proved to me that apartheid does operate in any church in the diocese, let me state with all the emphasis at my command that I should do everything in my power to eradicate it, and in the intervening period, while it still existed, I should have to refuse any episcopal ministrations on behalf of the congregation concerned...We must defeat our enemy in detail. Far better that our Church should be small numerically, but true to its Lord, than that it should be

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

strong numerically, but in its strength depend on the nominal faith of many who have no serious intention of ever putting their faith into practice..."

On the one hand these were strong words from a Christian of courage. The obvious intention behind them was to ensure that within the community of the faithful conditions do not exist which can drive the like of me to the position I am now seriously considering.

On the other, the Archbishop flung a challenge. By declaring war on apartheid so forcefully, he challenged his followers to as Christ would have them do. In this he was telling many who feel as I do that we can best serve our common end if we stand together against the forces of injustice.

His message, in other words, was for that inner unity of the faithful which rests on the conviction that Man is truly the brother of his fellowman. I cannot ignore such a challenge. But because I cannot, I can also point out the stumbling blocks to free association with the community of the professing.

Not Enough

I do not think it is enough merely to say that no Church door shall be barred to any human being because of his race or colour. Some of the worst manifestations of apartheid within the Anglican community itself assume very subtle forms which cannot be defined in terms of actions. I have in mind the practice whereby the leadership of the Church rests solidly in White hands. I see no valid reason why, to this day, not a single African Christian clergyman of understanding, character and knowledge has not arisen to qualify for the post of Bishop of the Anglican Church. I reject as utterly hypocritical the argument used in the past, long before Archbishop de Blank arrived in this country, that the Anglican Church has not as yet produced a man fit to occupy the position of leadership.

The Catholics, it will be said, have already defied apartheid and appointed two Bishops. That, it will be said, should assure me that in spite of present blunders, the Church endeavours to see the truth in progressively clearer light. I am not so sure as yet. There certainly have been beginnings in the right direction. But these have been accompanied with so much timidity and so many expressed and implied qualifications that the possibility is always there that the good intentions might be destroyed by the timidity which accompanies their expression.

Passes

Take the Passes for Women. In these, the State has gone beyond the bounds of human decency and morality. By presuming every African woman a criminal, who will be required to establish her innocence by producing a Pass, the State has subjected her to three distinct indignities: the indignity of going about assumed to have committed a crime for the simple reason that she belongs to a particular race; the indignity of having intimately personal details of a woman's private life treated as public property, available for examination at any place and at any time by any male scoundrel in uniform; the indignity of having her honour treated with scorn by the State, implied in the fact that all any male scoundrel will have to do, to have access to the body of unprotected African women, will be to say he is a policeman; If she does not have her Pass, he will be free to demand his own price. Why should human beings be exposed to this indignity in a Christian society? Why should the White Christian do these things to his fellow human beings?

Womanhood Attacked

Here, it is not just the personal liberty of the African woman which is being attacked. It is her very womanhood; her very being. The image of God in the African woman is being debased. I do not think this is a lesser crime than what Verwoerd proposed to do in the Church Clause of the Native Laws Amendment Act. Then, the leaders of the Church rose, almost as one man, against the Church Clause. I am not being unfair to the Christian Church when I say that if the women exposed to these indignities were White, condemnatory sermons would have been read regularly from every pulpit in the land. And the Bishops would have told the State in the clearest terms possible that they could not ask their followers to expose themselves to these indignities; that they would go to gaol.

I wait to hear the voice of the Church raised against this injustice; millions wait with me. The point has been reached when the State punishes us for having been created with Black skins. The issue is no longer in doubt. I beg the leaders of the Church to set one Sunday aside as a national day of Prayer against the humiliation of the African woman.

Cheered

I was cheered by the things Archbishop Joost de Blank wrote against apartheid. I was encouraged also by his forthright warning that he will take action to see to it that the Church adheres to the Law of Christ. But the wounds cut in my soul by the things the Church has done in the past to betray its own teachings gape too widely and too deeply at the moment to heal just because an Archbishop has threatened action against practices by which the personality of Man is systematically being debased.

U.S. Catches On To Blood Apartheid

Atlanta (Georgia), Wednesday.

A BILL requiring the labelling by race of human blood was introduced in the Georgia State Legislature today.

It was stipulated that all human blood used in transfusian in the State shall be labelled either "Caucasion", "Negroid" or "Mongoloid."

If passed, the Bill would also make it a misdemeanour for doctors and nurses administering the blood to fail to state the race of the donor.

The measure stated: "No human blood labelled in accordance with this Act shall be used for blood transfusions in this State; any person about to receive a blood transfusion or the next of Pin of said person shall be informed of the race of the donor."—Sapa-Reuter.

Footnote: Whites are derived from "Caucasian" stock.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the journal without a break ..

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name

Address

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by

Date Signature

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from

1 Name

Address

2 Name

Address

3 Name

Address

I am enclosing the subscription amounts by

Date Signature

"OPINION"
c/o Indian Opinion,
P.Bag, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Trade Union Guide

By

C. W. M. GELL

ONE of the more idiotic Nationalist illusions is that, by making strikes of African workers illegal under the Native Labour (Settlement of Disputes) Act, 1953, the Government eliminated such strikes. The very recent strikes by African milling and baking employees are fresh in everyone's minds. The latter is not settled at the time of writing. In the former a week's stoppage by 1,500 African workers closed the Johannesburg flour mills and obtained a weekly wage increase from £2—18—3 to £3—5—0, not yet a princely sum when measured against the minimum living costs of about £25 a month for an average family of two parents and three children, but still an appreciable advance.

However, the real position is even more ridiculous. As Mr. Hepple shows in a most timely pamphlet ([1]), in 1954 (one year after strikes by African workers were totally prohibited and made punishable by a fine of up to £500 or three years' imprisonment or both) there were 33 such strikes, in 1955 there were 72 and in 1956 there were 92. Of course, in some cases workers have been fined and imprisoned But it is quite clear that this policy of *kragdagdigheid* in labour relations has utterly failed to eliminate strikes by Africans. All it has done is to raise tempers, embitter relationships between employees and employers (some of whom try to use the Act to intimidate their workers or avoid legitimate demands), and generally throw a spanner into the sort of machinery which has proved itself the most effective way of regulating labour conditions in the experience of the rest of the free world.

Mr. Hepple's pamphlet is especially valuable now, at a time when Senator de Klerk's blundering attempts at job reservation on a racial basis and the necessity for mixed trade unions to decide by January 1 to meet the apartheid demands of Section 77 of the Industrial Conciliation Act have spotlighted South Africa's labour problems. Anyone seeking to understand what all the fuss is *really* about, as distinct from what the Nationalist politicians *say it is* about, will find Mr. Hepple a lucid and reliable guide. His booklet should certainly be on the desk of all leader writers, industrial correspondents and genuine trade unionists.

Mr. Hepple has been without a single doubt the outstanding parliamentarian of the 1953-58 period. His sure, steady, unfaltering and well-informed opposition to all racially discriminatory laws has raised him head and shoulders above his colleagues and opponents in the Assembly. We should expect from him—and we get it in the introduction to his booklet—an unerring diagnosis of apartheid. "This policy,', he writes, "is given many names, such as 'White Leadership', 'Segregation', 'Separation', 'Separate Development', 'Christian Trusteeship', 'Blanke Heerskappy', or 'Baasskap'. In practice all these things mean the same, and describe the policy of excluding Africans from the benefits of a free society and applying to them special, discriminatory laws."

He goes on to stress that, though the burden falls most heavily on the Africans today, in the long run all workers will suffer; and our economy will be retarded and impoverished—at least, relative to its great potential—by restrictive labour regulations. Mr. Hepple describes the history and background of our trade union movement, especially the African unions. He sets out succinctly the main provisions of all important laws applicable to labour and to the workers generally in their personal capacity (*i.e.* pass laws, influx control etc.). He explains how wages are fixed by Conciliation Boards, Wage Determinations etc. He analyses the industrial colour bar. And he has some forthright things to say to White and non-White trade unionists.

His main point is that "the major effort must come from the African workers themselves." Though African trade unions (or unions including Africans among their members) cannot be registered under the law, they are not—as many suppose—illegal. Nor are employers in any way debarred from negotiating with them. But until many more African workers organise themselves into trade unions, the battles for a fully democratic trade union movement, for the legal recognition of African and all other properly constituted unions and for a minimum living wage cannot even be joined—let alone won. Mr. Hepple is a sincere believer in worker's solidarity, not as a disruptive political factor, but as one of the essential foundations of a stable, democratic society. He uses the example of early 19th century Britain to illustrate the fact that White workers abroad have in their time faced and overcome obstacles every bit as formidable as those confronting our African workers today.

Does anyone contend that the South African Congress of Trade Unions' demand for a minimum wage of £1 a day is "impossible" or "unrealistic" or "excessive"? And that it, therefore, augurs ill for the "responsibility" of African trade union? Let them then ponder the facts that a month has 24-25 full working days; and that £25 a month is the minimum living income for the average family mentioned at the beginning of this article. When workers are able to earn something near that figure, talk of "greater productivity" and "more specialised training" will be less wildly impracticable than when addressed to people struggling along on barely half what is required to maintain minimum standards—and, incidentally, South Africa's stronger internal consumption market will provide a much firmer foundation for our industrial economy than at present. All of which supports Mr. Hepple's basic contention that "trade unionism is an essential part of orderly society."

Phone 34-1349 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Base and Male, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for Out-door Party	25	10	0
Coupler Style Loud and Sweet Sound Mohaniton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	48	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhil Rubba "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Thabla & Doogi Set to keep in without Thal music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambroue (Kanjari) full size with Gingles Bells	1	5	0

Mouth Organs of all kinds 4/6, 6/-, 7/-, 9/6, & 11/6 each.
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/ each

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707. — P. O. Box 2524.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

He spoke to them in their own language. Here was living truth at last and not only quotations from books, for this reason he was known as the Mahatma.—Tagore.

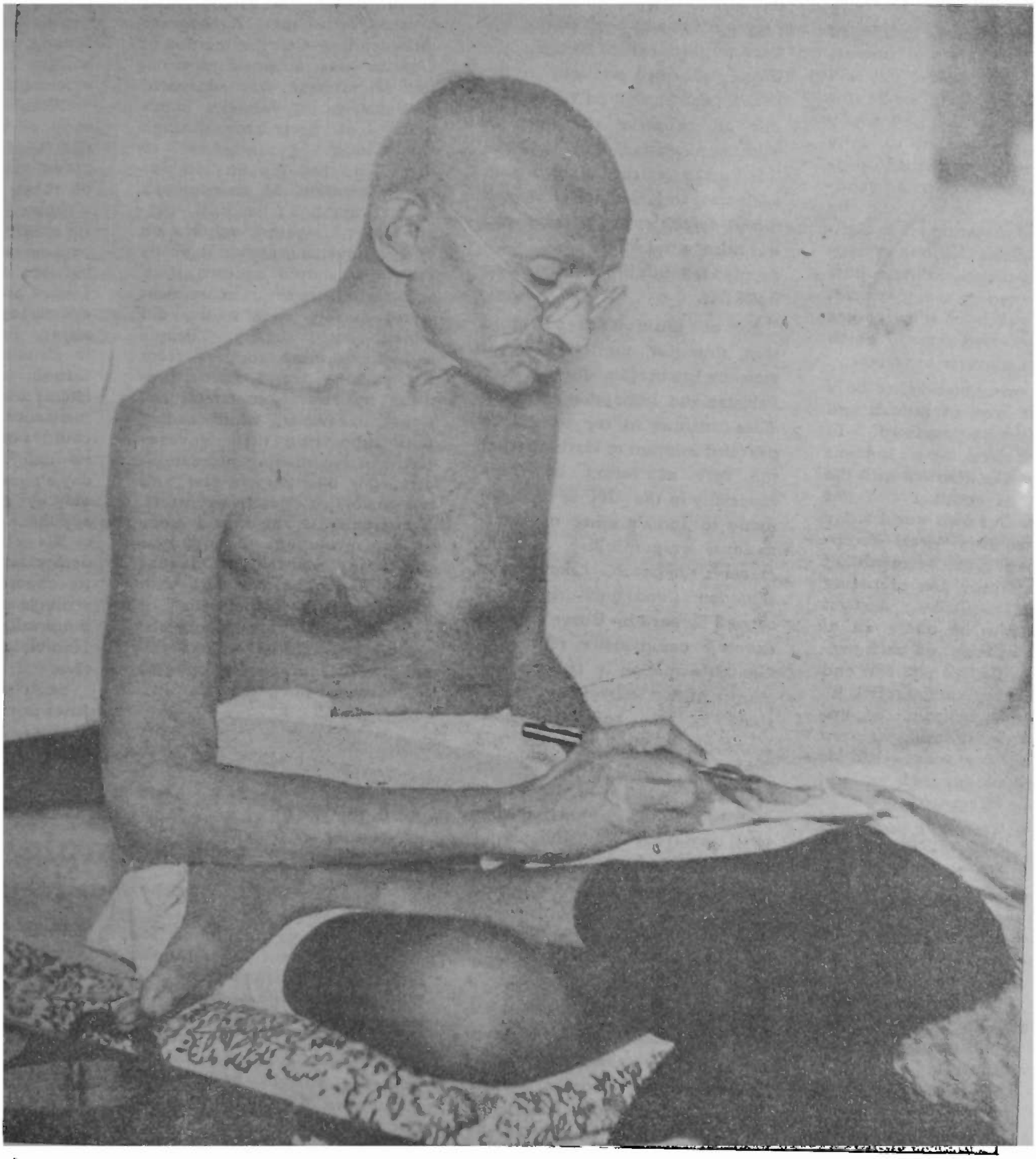

No man, if he is pure, has anything more precious to give than his life. I hope and pray that I have the purity in me to justify the step.—Mahatma Gandhi.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Gandhi Lives On

By CLARENCE E. PICKETT*

WHENEVER anyone opens up a new dimension of life by the way he lives and works, he lights a candle that is never extinguished.

In the early 17th century Galileo discovered that the earth moves around the sun. And although the church compelled him to say that this was untrue, in an aside to a friend he said "E pur se Muove" (it moves for all that); and although philosophy and religion conspired to deny his discovery, no permanent progress in geophysical understanding of the universe could be made without starting with Galileo's conclusions. Such an attitude toward scientific data is now widely accepted by today's world. Few are the skeptics who venture to deny discovered ways in which the physical universe operates.

There seems, however, to be a feeling that laws of human and social conduct are less fixed. In the realm of the spirit we humans feel we can take liberties with the laws of social conduct and not get caught. Our own world today demonstrates this "great deception." Two great segments of the human family are preparing for mutual annihilation. And yet they pretend to be doing all of this in the interest of self preservation. To this end fear and mutual distrust, augmented by confidence in weapons of unparalleled capacity for destruction and costing far more than is spent for education and welfare, are our hope of security.

Mohandas Gandhi's whole life was a denial of this thesis. He started with the nature of man. He once wrote, 'I am a part and parcel of the whole, and I cannot find Him (the Supreme Soul) apart from humanity. If I could persuade myself that I could find Him in a Himalayan cave I would proceed there immediately. But I know that I cannot find Him apart from humanity."

In this discovery lies Gandhi's strength. Here he joins the procession of the prophets of the Old and New Testaments of the Judaeo-Christian faith and of other great religions. And it is the essential basis of any sustained and effective effort to develop the human family.

The achievement of independence for his beloved India was, I suppose, more largely due to the life and work of this saint and leader than to any other one cause. The next great test of Gandhi's way of life was to b found after he was gone, and when his successors had to work out the application of his "way" in the operation of the government of a great state.

If one attends the Independence Day celebration in Delhi he may wonder whether Gandhi has been forgotten when he sees the display of armed strength in the parade; and should he visit Kashmir and observe the lines of soldiers—Pakistani and Indian—lined up to protect the claims of each state to Kashmir—these and other symbols of violence can but raise a question as to how deeply Gandhi's life is still making itself felt.

But one must also keep in mind that thus far no large scale violence has broken out between Pakistan and India; that still both sides continue to try to find a peaceful solution to Kashmir; that the very neutralism of India especially in the UN is a testimony to India's sense of international responsibility to help preserve the peace. Likewise the Bhoodan (land gift) Movement carried forward by Bhave and his devoted companions represents Gandhi's outlook in the responsibility of the individual for his share in the common good. Especially does one feel the quality of life of the Mahatma still living when he listens to Nabakrishna Chaudhuri, former First Minister of Orissa, who resigned from office in order to devote his full time and talents to persuading whole villages to join in a redistribution not only of land but of all privileges and responsibilities with an eye to the common good. To this end he and his associates work. He feels that while the "non-resistance" of Gandhi was the message for the struggle for independence, now "spiritual aggressiveness" is the need. And so the life of Gandhi lives on!

*Mr. Clarence E. Pickett is director emeritus of the American Friends Service Committee. He was executive secretary of this Quaker peace agency when it preceived the Nobel Peace Prize in 1947. He is author of the autobiography, "For More Than Bread."

Tributes To

Gandhi's Greatest Movement Is

THE decade since Gandhi's death has witnessed the spread of several uses of non-violence throughout the world. Yet his greatest movement lies ahead. This was a conviction shared with the Kristagraha missionaries—that the mission of Gandhi was a world mission, that his message was addressed particularly to Western man's betrayal of democracy through world-flung "inhumanity to man," and that his method was implementation of democracy's special method: peaceful persuation. Universal application of this movement should logically follow and should concern itself with the shapes of a non-violent world society within the old violent world society. People should withdraw support from the existing world chaos produced by arbitrary unilateral national behaviour, while leading and supporting their governments in establishing international order based upon law and responsible co-operative controls. This would be the world non-violent revolution. I proposed this in my farewell to Gandhi which he published in full with his comments in "Harijan" of July 28, 1940. He rightly observed then that "so far as I can see at present, every country will have to work out its own programme."

Gandhi, if living today, find us all in the age of tional struggle for for all that he sought for very survival. This though he lives not in it, peculiarly to Gandhi tinuing spirit encircles the within a million hearts mocracy's present "saturation"—its political triction—within national bo ries is leading to steady tative deterioration within of those nations, which ultimately destroy it. Su for example, that force became arbiter instead between the 48 states United States. How long democracy exist *within* a state? In his famous to Britain on the eve of Gandhi urged England's lateral non-violence as a resistance. He said that could not "defeat Hitleris its *indifferent* adoption." day's missiles race can be only by going farther opponent in *all* his ways, b of his not caring to pr democracy. Free men will to choose a different ki struggle and will have to more valiantly and intelli Non-violence is this al tive.

Such world use of no lence is still in the future.

Gandhi's Teachings And Example

By SENATOR JOHN SHERMAN COOPER*

IT would be presumptuous for me to attempt to assess the influence of Mahatma Gandhi in the history and life of India. In recent months, here in the United States, Gandhi's teaching and example have had a helpful influence on our problems of eliminating discrimination from our political and social life. I have no doubt that they will continue to exert their moral force.

But beyond the problems of one country, I remember the words of Prime Minister Nehru that Gandhi forced the people out of their narrow grooves of thought and made them think of broader issues affecting humanity.

Today the world is preoccupied with the dangers which arise from its great scientific achievements—advancements should promote the well its people. If we are to catastrophe, our world must use every means to scientific knowledge and sources into peaceful uses among the and the peoples of the To do this requires and understanding of he er issues affecting hum In this field I believe the Gandhi will exert influence. As he said, world is weary of hate. leaders and people must h "undying faith in the ness of human nature—t conscience and justice.

*Former Ambassador from the U.S. and Senator from Kentucky.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

...hatma Gandhi Before World

By RALPH T. TEMPLIN*

it comes, as come it must if the nations are to be saved from themselves, it will come as a world's response to the spirit and example of Gandhi revealed in India during his life, but revealed particularly against the darkdrop of a great world crisis out of Western democracy's strange self-contradiction. For the first time, it may be, democracy will have the power to establish and extend itself and its principles, proceeding with the full and perfect practice of all its claims in all the relationships of men. Thus, I simply reiterate what I have said, which brought me out of India, and have said in every way that I can since that time: Gandhi belongs to tomorrow. A tomorrow of a world of governments living in order under law through the people's will to control themselves first, as the means for controlling all else. This is Gandhi's world message. People are enslaved only when they enslave themselves, destroyed only when they destroy themselves.

* Ralph T. Templin is a professor of social science at Central State College in Wilberforce, Ohio, U.S.A. Formerly a Christian missionary to India, he identified himself with the Congress movement in India before independence and was expelled by the British and sent back to America. He is considered a leading interpreter of creative Gandhism in America.

A Symbol Of A New Idea

By Mrs. ELEANOR ROOSEVELT*

IT is hard to believe that ten years have passed since the tragic death of Mohandas K. Gandhi. The world lost a man who was a living inspiration, but I think it gained a memory which continues to inspire year by year more and more people and continues to give them greater understanding of the values which this great man tried to teach in his life. His influence has been great throughout the world and I think even in this country, so far removed from India, the story of his life is known and appreciated by many people. He was a symbol of a new idea.

It may take many years for the lesson which he wanted to teach to spread throughout the world but that the ripples of his influence widen as the years go on, I am convinced. How remarkable it is that one man who chose to live simply to give himself to the improvement of life of others and who applied himself primarily to the alleviation of the wrongs of the weakest and poorest people in his own environment should enjoy a reputation which seems to be based on so much firmer a foundation than that of many men in the past decade who strove for personal aggrandisement and material power. This is a lesson which should sink deep into the hearts of many who are leaders in the world today, for I believe that it is those who are truly concerned with the rights of human beings and the improvement of the conditions under which they live the world over who will eventually lead us to the peace and brotherhood which was the basis on which Mohandas K. Gandhi built his life.

*Mrs. Eleanor Roosevelt is the widow of American President Franklin D. Roosevelt. Often called the "First Lady of the World," Mrs. Roosevelt is an inveterate traveller and writer. She recently paid her first visit to Russia and writes a daily, syndicated column for U.S. newspapers.

A Living Act Of Brotherhood

By NORMAN COUSINS*

IN any critical situation, an individual or a nation takes inventory of his resources In the present critical situation of the world, human beings everywhere look around them and ask what the resources are that may enable mankind to be spared the pulverising blows of a nuclear war.

I should like to suggest one I refer to the memory of Mahatma Gandhi. What is it that Mahatma Gandhi taught his fellow human beings on earth? He taught us that each individual possesses vast power for good. This power does not depend upon wealth or station or manipulative skills. It is the power of dedicated action based on love of man. It is the kind of power that proceeds out of a respect for the sacredness of life and an ability to make the supreme identification with all men. In short, it is a living act of brotherhood.

What is most important of all about the Gandhi lesson is that its truth is within the reach of every man. Today the individual in our society seems bewildered. He reads about the swelling of world tensions and about the weapons that are all primed to explode at almost any point. And he becomes fearfully anixous, desperate, depressed. He feels helpless. Yet a man who lived during our time proved that all that an individual need do is to give of himself in the cause of others.

In America there is growing understanding of this fact because there is growing understanding of the meaning and the nature of Mahatma Gandhi. Wherever I have travelled in the United States I have found people who have come to regard Mahatma Gandhi as a moral giant among men. At one time they were baffled by his influence. Today they are coming to understand that his influence was not a freak of circumstance. It was the natural and inevitable result of what happens when the human conscience comes fully to life. As a result, many thousand Americans regard Gandhi not as a remote figure who served his people in a far-off land, but as a man who served all mankind.

*Mr. Norman Cousins is the distinguished editor of the "The Saturday Review", a weekly literary magazine published in New York City. Mr. Cousins has visited India on several occasions and is currently co-chairman of the National Committee for a Sane Nuclear Policy.

Mahatma Gandhi Lives In America

By Dr. WILLIAM STUART NELSON*

TO visiting Negroes from America some years ago, Mahatma Gandhi said: "It may be through the Negroes that the unadulterated message of non-violence will be delivered to the world." One can not say that this has or ever will come to pass, but to the amazement of men everywhere and the rejoicing of every heart that yearns for a growing influence of Gandhiji's spirit, American Negroes have demonstrated the spirit of non-violence in a most remarkable and successful manner.

The beginning was in Montgomery, Alabama, a year ago and the cause the segregation and abuse of Negroes on the buses. Under the leadership of Negro ministers, Negroes chose no longer to use these buses but to walk or use such private transportation as they could devise. In reprisal, their churches and the homes of ministers were bombed and their leaders placed under arrest.

Dr. Martin Luther King, one of these leaders, standing in front of his bombed home, in the presence of great numbers of his people in an angry, threatening mood, remembered what Gandhiji had taught and demonstrated, and made his decision. It was for love, forgiveness, non-violence—the love, forgiveness, and non-violence which, too, his own religion had taught him.

For a year now Dr. King and his fellow ministers have preached this spirit to the Negroes of Montgomery and to the people of America. "Violence," Dr. King says, "never solves problems. It only creates new and more complicated ones. We must remember that a boycott is not an end in itself. The end is reconciliation, the end is redemption, the end is the beloved community. "No man can make us hate and no man can make us afraid."

One understands then the response of an Indian in Washington a few days ago when I mentioned the name of Martin Luther King. He said: "Oh yes, Dr. King, the *Gandhi of America*."

The immediate struggle against

(*Continued on page 41*)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

			s.	d.
Hatim Tai	2	Records	16	6
Asha (Rock and Roll)	4	"	33	0
Mr. X	4	"	33	0
Coffee House	4	"	33	0
Shree Mati 420	4	"	33	0
Bhai Bhai	4	"	33	0
Barish (Rock And Roll)	5	"	41	3
Chori Chori	5	"	41	3
Ek-Jhalalk	5	"	41	3
Bhagam Bhaag	5	"	41	6
Naya Andaz	6	"	49	6

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

☆

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

FOR...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT."

ESTABLISHED 1927.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The

New India Assurance

Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Long Live Bapuji's Spirit

By DR. HARIDAS T. MUZUMDAR*

A DECADE has gone by since the black day when the assassin's bullet felled Bapuji on the prayergrounds in Delhi. Profound changes have taken place during the decade both in India and throughout the world.

The tempo of the cold war between the two titans, the U.S.S.R. and the U.S.A., has increased. The world has entered the interplanetary stage, thanks to the successful shooting of the two sputniks into the earth's orbit by the scientists of the Soviet Union. But the world's hunger for peace is as unsatisfied today as it was on the day Bapuji died a martyr's death.

The face of Mother India is being literally changed by the industrialisation programme of the Nehru Government. The many multi-purpose hydro-electric projects promised to bring light and power into the remotest hut in India. The other programme, not so spectacular, but in line with Bapuji's thinking, is, in my judgment, contributing more toward the regeneration of Mother India's sons and daughters. I refer to the magnificent work of Bapuji's beloved disciple, Acharya Vinoba Bhave.

The Bhoodan movement as well as the Jeevadan movement, initiated by Shree Vinoba and ably seconded by Jaya Prakash Narayan and others, is the most authentic, the most vibrant, expression of Mahatma Gandhi's concern for the millions of underprivileged village folk of India.

Instead of promising land to the land-hungry tenant farmers of India, Vinoba is actually giving land to them and thereby he is achieving two objectives simultaneously: (1) He is weaning the land-hungry masses away from the siren call of false prophets and misleaders; and (2) he is helping create a solid middle class without whose presence in society no political democracy can endure for long. Twice blessed indeed is Vinoba, the Master's true disciple! May his work prosper, and may the India of Bapuji's dream, an India of revitalized villages, soon be realised!

Swaraj is meaningless unless every citizen in the land can feel the glow of pride in Mother India's new status as a sovereign nation and as a bastion of democracy in the Orient. Swaraj is meaningless unless every citizen experiences a new sense of dignity and self-respect. Swaraj is meaningless unless every citizen enjoys peace and prosperity.

But Gandhi did not belong just to India or to our generation; he belonged and still belongs to the whole world and to unborn generations as well as to the present one. The Mahatma's ministry was world-wide. The twin principles of Satya (Truth) and Ahimsa (Non-Violence: Love) which he embodied in his life are capable of dispelling the gloom that surrounds the world.

In days gone by the Roman Empire had failed to invite the Great Teacher of Galilee, Jesus, to the peace table; in our day, the rulers of world empires likewise failed to invite the the Saint of Sabarmati, Gandhi, to the peace table. But even as Jesus's spirit reigns supreme wherever and whenever peace-builders are gathered together, even so the spirit of Mahatma Gandhi gives moral guidance to a bewildered, groping world in our day.

It would be presumptuous for anyone to say what Gandhi would do today. But in terms of the logic of his life and teachings, it is possible for one to make some tentative judgments. The supreme task confronting our generation, I seem to hear Bapuji say, is the establishment of confidence between the U.S.A. and the U.S.S.R. This confidence can be easily established if we make a sharp distinction between the system and its operators. The rulers of Soviet Russia may or may not like the people's capitalism, a system that flourishes among us in America. And the American citizens may or may not like the Soviet system of government and economy that prevails in the Soviet Union. But the operators of both these systems are human beings, endowed with the divine spark. If the divine element in man has been obscured by extraneous encrustations, it is our obligation to remove those artificial encrustations of systems, to remove barrier between man and man, and to create mutual trust and reciprocal confidence between men as sons of God.

These objectives could be achieved by our generation were it to be imbued with the spirit of the Great Emancipator, President Abraham Lincoln, who had advocated "with malice toward none, with charity for all."

Yes, armed with the weapons of Satya and Ahimsa, with the spirit of chivalry and goodwill for all, our generation may yet realise the Mahatma's dream of a "warless world." May Bapuji's spirit live long! May it continue to channel mankind's thinking into the paths of peace on earth and goodwill among men!

*Dr. Haridas T. Muzumdar is professor of Sociology at Cornell College in Iowa, U.S.A. A life-long student of Gandhi he is author of "Mahatma Gandhi: Peaceful Revolutionary," "Gandhi versus the Empire," and other volumes. Born in Vyara, and attending high school in Surat, Prof. Muzumdar has been a U.S. citizen for the past decade."

Into The Hearts Of Negroes

By A. PHILIP RANDOLPH*

ON the tenth anniversary of the death of Mohandas K. Gandhi, it is well to note the monumental challenge of his life and work to mankind to build the good, creative life even if the building of this life may involve living dangerously. Probably no single person during his lifetime has left a more lasting and impressive testimony to the cause of human Brotherhood than Mohandas K. Gandhi, with the exception of Jesus Christ.

Gandhi was one of the great saints and souls of the twentieth century whose life and work represent and objective application of the principles expressed and lived by the lowly Nazarene.

The influence of his philosophy does not only extend throughout the various areas of Asia, but has made its way into the hearts and minds of Negroes who are engaged in a great civil rights revolution in the United States of America.

The principles of social change through non-violent action and non-cooperation with evil is a method of social transformation toward which the world, despite the atomic age, is slowly but steadily moving toward.

Progress is being made towards non-violent settlement of problems between nations, not so much because of inner convictions as on account of fear of mutual destruction.

Of course, in the interest of moral and spiritual growth, it is more desirable that peace on earth among men come through inner convictions with respect to the principle of human brotherhood rather than from compulsion under fear of death through violence and war.

*Mr. A. Philip Randolph is president of the Brotherhood of Sleeping Car Porters. A labour leader, he is the only Negro vice-president of the united labour movement in America. A fighter for Indian freedom in the 1930s and early 1940s, Mr. Randolph has long been interested in Gandhian approaches to lessen injustice. Mr. Randolph was one of Prime Minister Nkrumah's personal guests during the independence celebrations in Ghana last March.

Mahatma Gandhi Lives In America

(Continued from page 39)

injustice in Montgomery has been won. Numerous cities and thousands of disciples have joined in similar struggles. Nergoes have aroused the secret admiration of many white citizens and won a new courtesy; they have developed new self-confidence and self control, a heightened respect for their religious leaders and a deeper understanding of the religion they have always understood.

Upon one occasion in 1947, Gandhiji recalled for me somewhat sadly that in South Africa when he preached the principles of the Sermon on the Mount, certain white Christians ridiculed the idea and told him those words were only for the few and that the masses could never follow them. This Gandhi disproved both in South Africa and in India. It is now among Negroes in America that the words of the Sermon on the Mount, "Turn to him the other (cheek) also" and "Love your enemies and pray for them that persecute you" have become an instrument of spiritual and physical emancipation inspired in great measure by the life and spirit of Mohandas K. Gandhi.

*Dr. William Stuart Nelson is Dean of Howard University in Washington, D.C. A leading Negro educator, he has spent considerable time in India. He walked with Gandhiji in Noakhali in 1946-47.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

London Letter

(From Our Own Correspondent)

★ ★ ★

Critic Of Portuguese Dictator In Gaol

IT is an open secret that conditions in Angola are among the worst in colonial territories. In particular its virtual slave-labour camps have been regarded in most civilised countries as a scandal for many years. Portugal itself is, of course, governed by a dictatorship and thus criticism there of the colonial power's policies in the African territory is but weak and occasional. It can also be dangerous as the trial of Captain Henrique Galvao, which opened in Lisbon on January 20, shows. Captain Galvao, along with three other critics of the Salazar regime, is charged with defamation against the President, the Prime Minister, other Ministers, the President of the National Assembly and the Army. The charges, it seems, are based on findings which appeared in Captain's Galvo's report which he drew up in 1947 after he had investigated conditions in Angola, on the request of the Portuguese Government. Captain Galvao was at the time a member of the National Assembly. In 1951 he had the temerity to support the opposition candidate for the presidency and was soon after arrested. For over six years since this unfortunate man has lain in jail awaiting trial. All this suffering has come upon him seemingly because he refused to produce a whitewashing report on conditions in the colony, and was bold enough to make critical statements about the dictators who govern his land in the report he finally presented. We shall watch the progress of the trial with interest and concern.

Kabaka Wouldn't Comment

On his arrival in London on January 16 the Kabaka of Buganda refused to comment on the arrest of Joseph Kiwanuka, chairman of the Uganda National Congress, on a charge of plotting to assassinate the Kabaka. He said the matter was sub-judice and therefore he was not free to make any statement. He declared that there had been no plans made for talks with the Colonial Office during his visit to Britain, which he stressed is a purely private one. In Uganda itself Mr. Kiwanuka is being detained in prison at Kigo, but as yet the Congress president, Mr. Musazi, for whose arrest a warrant was reported to have been issued, is still at liberty. On January 14 the protectorate police announced that they were taking over investigations from the African authorities. The "Manchester Guardian" Kampala correspondent wrote in the paper of January 16; "This cloak and dagger business reveals the intense bitterness ...of Buganda politics. Recently Kiwanuka filed an action for slander against Alamanazi Kisitu, in whose house he was arrested, and it will also be recalled that Kisitu was one of the instigators of the case which began in 1956 against Mr. Murila, President of the Progress Party, for holding a party meeting without permission. More recently it was Kiwanuka who proposed a motion in the Lukiko calling for the introduction of direct elections, and the Congress party has also taken a strong line in support of the Legislative Committee during the recent Buganda Electoral College affair."

On January 13 the Governor of Uganda, Sir Frederick Crawford, announced that the capital of the country would be moved over the next few years from Entebbe to Kampala. He went on to tell the Legislative Council that he deplored the refusal of the Buganda Electoral College to replace Dr. Muwasi, who resigned last year, and said the Government would not be deterred by "resignations or by threats" from its intention to build up a legislative Council manned increasingly by Africans.

Garfield Todd

As Mr. Garfield Todd is facing a struggle against the racialist elements in the Federation in general and Southern Rhodesia in particular, a most telling report has been issued here in London. It is the report of a group of seven members of Parliament who visited the Federation last year. They are all supporters of Federation and cannot be described as extremists: four of them are Conservatives and three Labour. Their report is unanimous—and will prove unpopular with most Europeans in Central Africa. It states that partnership in the Federation is not yet a reality. It stresses that real partnership must be social as well as economic and political, and says "at present only a few non-Europeans are able to associate with Europeans on terms of social equality and we should like to see them given every chance to do so." "The dearth of contact between Europeans and Africans, except on the basis of employer and workman, is in our opinion dangerous." Political partnership they felt would depend on "a bold increase in representative government in the territories, together with a substantial widening of African influence in the election of members of the Federal Assembly." A particularly important point made by the delegation, which it is hoped will be borne in mind when demands for independence under white control come forward again is: "We feel that the stable development of the Federal experiment will be impeded by premature pressure for the transfer of responsibility for African policy to the Federal Government."

Ugly

Mr. Basil Davidson, a left-wing journalist, who was until recently on the staff of the "Daily Herald," the Labour Party newspaper, has been declared a prohibited immigrant in Central Africa and in Kenya, Uganda and Tanganyika. In its editorial columns of January 18 the "Manchester Guardian" stated that "on the face of it it is a regrettable decision." Mr. Davidson is not the first person to be so barred from these territories. Recently several other people whose views are probably anathema to the settlers in the territories have bee declared prohibited immigrants. This kind of development is not merely "regrettable"; it is ugly.

Protest Against Ban On African

IN a Press statement the Executive Committee of the Transvaal Indian Youth Congress views with grave concern the arbitrary banishment of Mr. V. Maake to Sibasa in the Northern Transvaal, by the Native Affairs Department of Dr. Verwoerd.

Mr. Maake, a young African in his twenties, was one of the 156 persons charged on allegations of High Treason until his acquittal, together with 60 others a few months ago. During those tedious 13 months at the Drill Hall Mr. Maake underwent many difficulties and hardships. Like most of the accused he also lost his employment as a clerk and depended entirely on the money provided by the Treason Trial Defence Fund, set-up by the Bishop of Johannesburg and others to assist the accused both legally and otherwise.

M. Maake was also a leader of the Evaton Bus Boycott and he was one of those who faced the charge of murder and later a charge of public violence but our law courts found him not guilty.

It is ironical that a person who has been fully vindicated by the judiciary should become a victim of the despotic powers which Dr. Verwoerd wields through his department.

The Youth Congress condemns his banishment, as a move by the Government to remove an accredited leader from his people and calls upon all South Africans who believe in justice to protest at the merciless action of Dr. Verwoerd.

Nazi Flag In Rhodesia

The flag of Nazi Germany was hoisted outside the office of the Southern Rhodesia Prime Minister, Mr. Garfield Todd one day this week.

People going to work early in the morning got the shock of their lives when they glanced up the flagpole, reports the "Chronicle in Bulawayo.

A car drove up to the office at about 6 a.m., according to a cleaner in Mr. Todd's office.

Six European youths got out. They hoisted the flag then drove away, says the "Chronicle."

Police removed the flag in time for the Union Jack to be hoisted [illegible]

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Many Injured In Border Firing

PAKISTANI police opened fire on a boat carrying Indian nationals near Dawki in Assam, on the Indo-Pakistan border, according to an official report.

Mr. B. Kakati, Superintendent of Police, Khasi-Jaintia Hills district said, "several Indian nationals" had been injured in the firing.

According to border tribals, who have just come from the scene of the firing, Pakistani Police challenged some Indian nationals coming by boat along the north bank of the Pyno river and soon after opened fire. Later, a Pakistani force and some Pakistani nationals crossed into Indian territory and took possession of the boat. The Pakistani's then returned to their posts.

The State Government has, it is understood, lodged a strong protest with the Pakistan authorities.

16th January, 1958.

Goans Appeal To U.S.A.

Mr. J. M. d' Souza, President, Goan National Union, has appealed to the U.K. and the U.S.A. to advise Portugal to relinquish her hold on Portuguese territories in India.

Addressing a Press conference in Delhi, he said, "We are convinced that a friendly advise to Portugal by these powers could definitely go a long way to bring about an amicable settlement of the issue.

The Goan National Union proposes to organise Satyagraha in Goa.

Mr. Macmillan Will Strive For Happy Solution On Kashmir

The British Prime Minister, Mr. Harold Macmillan, arrived in Peshawar by plane on Wednesday and said he was in touch with the Prime Minister of Pakistan, Mr. Firoz Khan Noon, on the Kashmir question.

"We will do all we can to bring about a happy and peaceful solution," he said at the airport.

Tribesmen of the North-West Frontier gave Mr. Macmillan a rousing reception. Thousands gathered at the airport and lined the road to the Khyber Pass which Mr. Macmillan visited.

A line of some 200 veterans of the British army greeted Mr. Macmillan when he arrived at Peshawar to begin his Khyber visit.

Tribal Chiefs presented Mr. Macmillan with a locally made rifle and a dagger as souveniers. Other members of Mr. Macmillans party were presented with a dagger each.

The tribesmen later entertained the Prime Minister to lunch.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg, 'Phone 33-1654.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for :—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. Telephones: 47888.
Telegrams & Cable: "SORABTEM." 47453.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhij	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	3

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Books For Sale

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	3
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
FAMOUS PARSIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

No. 4—Vol.-LVI.

Friday,

31st January, 1958

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

બોલતા પહેલા જરૂર વિચારો પણ તમારા બધા જ વિચારોને વ્યકત ન કરો. વિચારો પર તમારો કાબુ છે પરંતુ મ્હોડાની બહાર પડેલા શબ્દો પર પછી તમારો કાબુ નથી એ યાદ રાખજો —ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૪ | તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૮. | છુટક નકલ પે. ૪

અમારા પૂજ્ય બાપુજી

ઇશ્વરના ઘણા પ્રિય પુત્રો, આ દુનીયામાં આવ્યા અને પાછા ચાલ્યા ગયા અને એમના શરીર, માટી સાથે એક થઇ ગયા અને પંચ મહાતત્વો સાથે વીલીન થયા. તેમ છતાં તેઓ આપણી સામે, એમના ત્યાગ, સેવા પ્રેમ અને બલીદાનોની જીવન કહાણી મુક્તા ગયા છે; બાપુજી આવા ઇશ્વરના પ્રિય પુત્રોમાંના એક પુત્ર હતાં, અને તેમનો જીવન દિપ બુઝાયાને આજે ૧૦ વરસ થયા છતાં એમના જીવનની સુવાસ દુનીયાના બધા ભાગોમાં મઘમઘતી પ્રસરી રહી છે.

ફીનીકસ નામનું પક્ષી એવું છે, કે તે પોતાની જ રાખમાંથી ફરી જન્મે છે. કદાચ એજ રીતે બાપુજીનું શિક્ષણ, ફરી દુનીયામાં પ્રસરસે, અને માનવ જાતને, શાંતી અને સદ્‌ભાવનાથી જીવતાં શીખવશે.

અમારે માટે આ પૂણ્ય દિન વધુ ગંભીર અને મહત્વ ભર્યો છે. કારણ કે ફીનીકસની પાવન ભુમીમાં, મહાત્માજીનું તપ શરૂ થયું હતું. આજે ૫૫ વરસથી, ફીનીકસમાં, ગાંધીજીની બે પેઢી વસી છે. અને ઈન્ડિયન ઓપીનીયનનું કાર્ય ચલાવવામાં આવ્યું છે. આજે જયારે આપણી વચ્ચે ગાંધીજી અને એમના પુત્ર મણીલાલ ગાંધી નથી ત્યારે તેમનાં જીવન કાર્યને ચાલુ રાખવાની ફરજ આપણે શીરે છે. આ દેશની ભુમી ઉપર ગાંધીજીને પ્રેરણા મળી હતી, અને તેઓ મહાત્મા થયા. આ બીના આપણે માટે ગૌરવ ભરી છે. પણ ઇતીહાસમાં અને મહાન લોકોના જીવન ચરીત્રમાં આપણે જોતાં આવ્યા છીએ કે, મહાન પુરૂષો ને એજ લોકો પાસેથી ઓછામાં ઓછું માન મળે છે કે, જે લોકોની વચ્ચે તેઓ રહ્યા હોય. કદાચ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને પણ આ લાગુ પાડી શકાય. એમ અમારે દુઃખ સાથે કહેવું પડે છે. જયારે અમે જોઇએ છીએ કે, દુનીયાના દુરના ભાગો માં બાપુજીનાં શિક્ષણનો પ્રચાર

મધુરી પાવનકારી સ્મૃતિઓ

આવા એ દીવસો વહિં ગયા

થઇ રહ્યો છે. ત્યારે એ જોઇને અમને દુઃખ થાય છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજી વિષે, લોકો સાવજ નિરસ થતા જાય છે અને તેમના શિક્ષણ વિશે ઉદાસી ન બનતા જાય છે. આપણામાંના ઘણા એવો દાવો કરીએ છીએ કે આપણે ગાંધીની અહિંસાની નીતીને અપનાવી છે, તેમ છતાં આપણે એમના જીવન વિષે ઘણું ઓછું જ્ઞાન ધરાવીએ છીએ. કદાચ આપણે એમનો જન્મ યા મરણ તીથી પણ નહીં જાણતા હોઇએ અને શિક્ષણની તો વાત જ શું કરવી?

ગાંધીજીએ આ દેશમાં રહેનારા હીંદીઓ માટે ઘણું કર્યું છે, અને ઘણું દુઃખ વેઠયું છે. ઓછામાં ઓછુ, આજે આપણે એટલું તો કરીજ શકીએ કે, એમની આ એક સ્મૃતી રૂપી સંસ્થાને જીવંત અને ઝળકતી રાખીએ. પણ આજે તો અમારી સામે અંધકાર દેખાય છે કદાચ થોડા વરસો બાદ દક્ષિણ આફ્રિકાના ભાવીવંશજો ગાંધીજીને પણ નહીં ઓળખતા હોય. જયારે એક વખત એવો હતો કે એમના જ પૂર્વજોએ ગાંધીજીની સાથે ખભેખભો ભેરવીને કામ કર્યું હતું—આજે તેઓ મહાત્મા અને સંત થઈ દુનીયામાં અમર થઈ ગયા. ઘણી જ દુઃખની વાત છે કે આપણે, આપણી જ નાની સ્વાર્થી દુનીયામાં ઓતપ્રોત થઇ ગયા છીએ અને આપણે ભાવનાઓ ,અથવા મહાન કાર્યો માટે વખત જ નથી રહેતો. ગાંધીજી તો આખી દુનીયાના હતા, પણ તેમ છતાં તેઓ આપણામાંના એક હતા. આ દેશમાં શું મુઠીભર એવા લોકો નથી જે એમના કાર્યને આગળ વધારે? જો એવા મુઠીભર લોકો હોય, તો એમને માટે એ બહુ મહાન કાર્ય નથી. અને આખી કોમ માટે તો એ કાર્ય ઘણું સહેલું છે. એમાં મહેનતની જરૂર નથી એમાં ફકત ભાવનાની જરૂર છે, અને થોડોક સમય ઉંડા વિચાર માટે, જેથી આપણે આપણી સ્વાર્થી દુનીયામાંથી નીકળી, બહારની દુનીયામાંથી સારી ચીજોને ગ્રહણ કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ. ઈશ્વરની દુનીયામાં આવી ચીજો અપાર છે, ખાલી આપણે આંખ ખોલી, એને અપનાવવાની જરૂર છે.

ગાંધીજીએ પોતાની ઇશ્વરી પુજા અને ભકતી પોતાના લાખો કરોડો ભાઇઓની સેવાથી કરી છે. આપણી પણ આપણે શકતી મુજબ, આપણી ભકતી એ તરફ વાળીએ કે જેથી આપણે ગાંધીજીને આપણી વચ્ચે અને આપણા વંશજો માટે અમર રાખી શકીએ.

આજે આ દેશમાં ઘણા જ વેર ઝેર ફેલાઇ રહ્યા છે, અને આવી દુઃખદ પરીસ્થીતીમાં કદાચ એકજ સાફ અને સ્વચ્છ અને ઉજવળ બીંદુ છે, અને એ એમના આ સ્મારકમાંથી અહીંસા પ્રેમ અને ભાતૃભાવનાનો પ્રચાર કરવો કે જે એક દિવસ આપણને અંધારામાંથી તેજમાં લઇ જશે. આજે એ મહાન આત્માને અમારી એકજ પ્રાર્થના છે કે એના પ્રેમની જયોતીથી એ અમારો માર્ગ પ્રકાશીત કરો.

"માર્ગ સુજે નવ ઘોર રજનીમાં,
મુજ જીવન પંથ ઉજાળ."

વ્યવસ્થાપક
"ફીનીકસ સેટલમેન્ટ."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૭.

ગાંધીજી એ શું કર્યું હોત ?

આમારો આ અંક મહાત્મા ગાંધીની ૧૦મી પુણ્ય તાથીને નીમીત નિકળશે. આજથી ૧૦ વરસ પહેલા, મહાત્મા ગાંધીનું જાન્યુઆરી ૩૦મીએ કરૂણાજનક રીતે ખુન કરવામાં આવ્યું હતું. આવે પ્રસંગે આપણા મનમાં એક સવાલ ઉભો થાય છે, એ એ કે, જો આજે ગાંધીજી જીવતા હોત અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોત તો તેઓ શું કરત ?

આજે આપણા આ દેશમાં ઇલાયદાપણાના સર્જકો રંગભેદની નીતી ફેલાવી રહ્યા છે. ગોરી ચામડીનો માણસ કાળી ચામડીવાળા કરતાં સારો ગણાય છે. આવી પરીસ્થીતીમાં અમને ખાત્રી છે કે ગાંધીજીના મનમાં, એમના આદર્શો બીજા બધા કરતાં સૌથી વધુ મહત્વના હોત. તેઓ ઈલાયદાપણાના અન્યાયને જરાપણ સહન કરવાને તઇયાર ન થાત અને તેમ છતાં તેઓ નેશનાલીસ્ટો તરફ મનમાં જરા પણ ઝેર ન રાખત. અમને પુર્ણ ખાત્રી છે કે અન્યાયને દુર કરવા માટે, પોતાનો જાન સુદ્ધા આપવાને તેઓ તઇયાર થાત.

ઇલાયદાપણું એટલું અન્યાયી અને અપમાનકારક છે કે, તેને માટે દક્ષિણ આફ્રિકાના આ દેશમાં જગ્યા નથી. અને નાઝીઝમની જેમ જો એનો પુર્ણ નાશ નહીં કરવામાં આવે તો એ દક્ષિણ આફ્રિકાનો નાશ કરશે, પણ વિરોધ કરતાં આપણે એ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે, આપણે આફ્રિકાનરો પ્રત્યે ઝેર નથી, પણ ફકત એમની નીતીને દુર કરવા ઇચ્છીએ છીએ. આજે બીન-ગોરાઓ પોતાની સ્વતંત્રતા ઈચ્છે છે, પણ તેઓ માને છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા બધાનો દેશ છે, જેમાં બધા સુખ અને શાંતીથી વસી શકે છે, પણ બન્ને બીન-ગોરાઓનો અને આફ્રિકાનરોનો દુશ્મન, ઈલાયદાપણાનો સર્જક છે.

અમારૂં માનવું છે કે ગાંધીજી પોતે આવા વિચાર ધરાવત અને તેઓ એટલું જ જરૂર માનત કે, આવી સરકાર સામે એકજ શસ્ત્ર છે. અને એ એ કે પોતાના આદર્શ માટે, ગમે તેટલું સહન કરવાની તઇયારી બતાવવી. તેઓ આપણે કહેત કે સ્વતંત્રતા માંગવાનો કોઇ અર્થ નથી જો આપણે એ સ્વતંત્રતાને માટે દુઃખ ભોગવવાને તઇયાર ન હોઇએ. પહેલો દાખલો આપણી સામે તેઓ પોતે જ જેલમાં પહેલા જાત અને મુકત. આજે જયારે આપણા દિલમાં એમની પુણ્ય સ્મૃતીઓ તાજી થાય છે, ત્યારે એમને શીખવેલો પાઠ આપણને યાદ આવે છે, અને આપણી સામે આજે એ કસોટી છે કે, આપણે જેલમાં જવાની તઇયારી રાખવી જોઈએ.

અમારા આ પત્રમાં જે ગાંધીજી માટે લેખો લખાયા છે તેમાના અમેરીકાના લેખો અમને મી. હોમર જેક ('હીંદુસ્થાન ટાઇમ્સ'ના પ્રતિનિધી) તરફથી મળ્યા છે. તે તેમના આભાર સાથે અમે આપીએ છીએ.

નવા યુગનો સર્જક

શ્રીમતી એલનોર રૂઝવેલ્ટ

શ્રીમતી રૂઝવેલ્ટ અમેરીકાના માજી પ્રમુખ સ્વ. ફ્રેન્કલીન ડી. રૂઝવેલ્ટના વિધવા છે. એમને વિશે મોટે ભાગે એમ કહેવાય છે કે તેઓ દુનીયાની પ્રથમ સ્ત્રી શકતી છે. તેમની જીવનની સંધ્યા સમયે તેઓ સામાજીક અને રાજીકીય ક્ષેત્રમાં ફાળો આપવા ઉપરાંત દેશ પરદેશમાં ફરી શાંતીનો પ્રચાર પણ કરી રહ્યા છે. ટુંક મુદત પર તેઓ હીંદની મુલાકાતે ગયા હતાં. થોડા સમય પહેલા તેઓ રશીયાની મુલાકાત પણ લઇને આવ્યા છે. તેઓ અચ્છા લેખીકા પણ છે અને વારંવાર અમેરીકાના છાપામાં લેખો લખે છે.

એમ માનવું ઘણુ કઠણ છે કે, આજથી ૧૦ વર્ષ પહેલા મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીનું દુઃખ અવસાન થયું હતું અને દુનીયા એ તેથી એક મહાન શકતીને ગુમાવી. પણ મારૂં માનવું છે કે તેઓ એવી સ્મૃતી મુકી ગયા છે, જે વર્ષો સુધી લોકોને પ્રેરણા આપશે અને ખરે માર્ગે દોરશે, તેમના જીવન દરમીયાન જે પાઠ શીખવવાની તેઓએ કોશીશ કરી હતી તે તેમના ગયા બાદ લોકો ધીમે ધીમે શીખી રહ્યા છે. આખી દુનીયા ઉપરનો એમનો મહાન પ્રભાવ હજી તાજો છે. અને મારૂં માનવું છે કે, આ દેશમાં પણ કે જે દેશ હીંદથી ઘણો દુર છે તેમ છતાં એની ઉપર પણ ગાંધીજીનો પ્રભાવ ઘણો પડયો છે. તેઓ એક નવા યુગના સર્જક હતા.

આખી દુનીયામાં એમના શીક્ષણને પ્રસરતા હજુ ઘણો સમય લાગશે પણ એ શિક્ષણ ધીમે ધીમે વર્ષો વિતતા જશે તેમ તેમ પ્રસરતું જશે એમાં શંકા નથી. એ કેટલી આશ્ચર્યની વાત છે કે જે વ્યકતીએ સાદાઇથી પોતાનું જીવન ગાળ્યું અને બીજાના જીવન સુધારવા ભોગ આપ્યો, તેમજ પોતાના દેશના ગરીબમાં ગરીબ અને નબળામાં નબળા લોકોનું રક્ષણ કર્યું એમની આજે કીર્તી ચમકે છે. અને એનો પ્રભાવ કેટલો દેદીપ્ય માન છે! અને જેઓ યુગોથી લડાઇના માર્ગે પોતાની મોટાઇ માટે લડનારા લોકો છે જેઓ કીર્તી મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે એમની કીર્તીનો કયાંય પ્રકાશ નથી દેખાતો.

આ પાઠ આજના દેશના નેતાઓએ શીખવાની ઘણી જરૂર છે. કારણ કે હું માનું છું કે જે લોકો, ખરા દીલથી પોતાના ભાઇઓ અને સાથીઓનું હીત ચાહે છે. અને માનવ હકો કાયમ રાખવા ઇચ્છે છે, અને પોતાના સાથીઓનું જીવન સુધારવા ઇચ્છે છે એજ લોકો આ દુનીયાને શાંતીને માર્ગે અને ભ્રાતૃત્વને માર્ગે દોરશે કે જે આદર્શો ઉપર મહાત્મા ગાંધીએ એમનું જીવન ઉભું કર્યું હતું.

અણુબોંબ અને અહીંસા

અમેરીકન મિત્રો કહે છે કે, બીજી કોઇ પણ રીતે નહીં થાય તેવી અહીંસાની સિદ્ધિ અણુબોંબ દ્વારા થશે. આ વાતનો અર્થ એવો હોય કે, અણુબોંબની સંહારશક્તિથી દુનીયાને હીંસા પર એવી ઘૃણા આવી જશે કે, થોડા વખતને માટે તે એ માર્ગેથી પાછી વળી જશે, તો એ સાચું ખરૂં. પણ, કોઇ માણસ ભાતભાતની મીઠાઇ પેટ ભરી ભરીને ખાઇને ગળપણથી ઓચાઇ જાય, પછી તેને રસ્તે ન જાય, અને મીઠાઇ પર આવી ગયેલો અણગમો ઓસરી ગયા પછી પાછો બેવડા ઉત્સાહથી તેની પાછળ મંડે, તેના જેવી એ વાત થઇ. અણુબોંબની સંહારશક્તિને કારણે હીંસાનો તિરસ્કાર કરવાને પ્રેરાયેલી દુનીયા, તે તિરસ્કારની અસર ઓસરી જતાંની સાથે બરાબર પેલા માણસની જેમ હીંસાના રસ્તા પર બમણા ઉત્સાહથી પાછી વળશે.

અશુભમાંથી શુભ ઘણી વાર નીપજે છે. પણ એ ઇશ્વરની યોજના છે, માણસની નથી. માણસનો તો અનુભવ છે કે, જેમ શુભમાંથી શુભ, તેમ અશુભમાંથી અશુભ જ નીપજે છે.

અમેરિકાના વિજ્ઞાનીઓ અને લશ્કરી માણસોએ જે અણુશકિતનો સંહારને અર્થે ઉપયોગ કર્યો છે, તેને બીજા વિજ્ઞાનીઓ માનવહિતના કાર્યમાં યોજે, એ બેશક સંભવિત છે. પણ મારા અમેરીકન મિત્રો જે કહે છે, તેનો અર્થ એવો નથી. જે સવાલનો આવો દેખીતો સરળ અર્થ થાય, તે પૂછવા જેટલા તે લોકો ભોળા નથી. આગ મૂકનારો આતતાયી જે અગ્નિને પોતાનો પાપી આશય પાર પાડવાને વાપરે છે, તેનો જ ઉપયોગ ગૃહિણી માનવજાતના પોષણ અર્થે રસોઇમાં કરે છે.

—ગાંધીજી.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

દશમી ગાંધી પુણ્યતીથી

(ગતાંકથી ચાલુ)

૪૦૦૦ લશ્કરી સૈનિકો, અને ૧૦૦૦ પોલીસની ટુકડીઓ પોતાના ગણવેશમાં આવી હતી. ચીનના એલચીના હુકમથી દિલ્હીમાં વસતા તમામ ચીની પ્રજાજનો પણ ચીની ભાષામાં "ગાંધીજી અમર રહો" એ સુભાષિત પોતાના ઝંડામાં કોતરાવીને તેઓ પણ હાજર હતા. અને તેઓ શબવાહિનીની પાછળ પાછળ ચાલતા હતા.

૧૧–૩૦ વાગે અંતિમયાત્રાની શરૂઆત કરી. અને પાંચેક કલાકમાં સાડા પાંચ માઇલનો પંથ આ પ્રમાણે કાપ્યો. લોકોએ શંખનાદ કર્યો. કયા વિજયનો આ શંખ હતો? બાપુના વિજયનો? કે કરેંગે મરગેના બંને સુત્રો સિદ્ધ થયાં તે વિજયનો હતો? આલ્બુકર્ક રોડ, કીંગ્ઝવે, મેમોરિયલ ચોર્ચ, પ્રિન્સીસ પાર્ક, શાહજહાન રોડ પર થઇને દિલ્હી ગેઇટ, અને દરિયાગંજ પાસે થઇને સ્મશાનયાત્રા રાજઘાટ પર જવાની હતી. મહાત્માકી જય, મહાત્મા ગાંધી અમ્મર હો ગયેનો ઘોષ અને શંખઘોષ સાથે અડધાએક કલાકમાં સ્મશાનયાત્રા મેમોરીયલ ચોર્ચ પાસે આવી પહોંચી. દોઢસો ફુટ ઉંચા યુદ્દસ્મારક પાસેથી જ્યારે વાહિની પસાર થઇ ત્યારે મેમોરીયલ આર્ચની છેક ટોંચે અને આસપાસનાં સેંકડો વૃક્ષો, તારના થાંભલા, ઘરોની અટારીઓ, અને અગાશીઓ જ્યાં જ્યાં નજર પડે ત્યાં ત્યાં માનવ મેદનીજ દેખાતી હતી. સર્વધર્મની હોમ હતી. હઝારો માણસો હાથ જોડતાં જોડતાંજ આંખમાંથી અશ્રુધારા સાથે પોતાના રાષ્ટ્રપિતાને પ્રણામ કરવાની તક ઝડપવા આતુર હતાં. રસ્તો ચોકઓ રાખવા માટે રાઇફલ-ધારી ગુરખા ટુકડી અને સ્કાઉટો, રસ્તાની ધાર પર ચાલતા હતા. પંડીતજી દોરડું ઓળંગી આમ તેમ કુદી જતા હતા. તેની પોલીસો ને સ્વયંસેવકોને ખુબ બીક લાગતી હતી. તેમની રખેવાળી કરવી કપરી હતી. અને કોઇ તેમને તેમ ન કરવા દોડી જઇ ક્યારેક કહેતા તો ખુબ નારાજ થઇ બોલતા—અરે! તુમ બાપુકો તો ન બચા સકે.

આખો પાંચ માઇલનો રસ્તો ગુલાબ ના ફુલોની પાંખડીઓ અને પૈસાઓ થી ભરચક છવાઇ ગયો હતો. હીંદી વિમાની દળના ત્રણ ડાકોટા વિમાન બાપુની શબવાહિનીને ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરીને પુષ્પવૃષ્ટિ કરતાં હતાં ત્યારે રામાયણમાં વર્ણવેલા પુષ્પક વિમાનનું દ્રષ્ય ખરેજ નજરે તર્યું. એ તો એક વિરલજ દ્રષ્ય હતું. અને ત્રણ ત્રણ વખત આમ બન્યું. ત્રણેય વેળા આ રીતે ચકાવો લઇને સેંટ અત્તર સાથે ફકત ગુલાબનાં સાચા ફુલોની આ વર્ષા અદ્ભૂત હતી.

દિલ્હી ગેટથી આગળ વધી સ્મશાન યાત્રા દરિયાગંજને રસ્તે જમના તટ તરફ વળી રસ્તામાં ડીસ્ટ્રીક્ટ જેલ આવી જ્યાં પૂ. બાપુને કેદી તરીકે રાખેલા. આ જેલની બહાર દરવાજા સામેની જેલના ચોકીદારો અને વોર્ડરો એ જેલરની આગેવાની હેઠળ લશ્કરી ઢબે રાષ્ટ્રપિતાને સલામી આપી ત્યારે પંડીતજી શબવાહિનીમાંથી ઉતરી ગયા હતા. દિલ્હી ગેઇટ પાસે તો બેશુમાર ભીડ હતી. લગભગ ૩ થી ૪ લાખ માનવમેદની હશે. આસપાસનાં ગામડાં ઓમાંથી પણ લોકો પહોંચ્યા હતાં.

જમના તટ પર ૧૨×૧૨નો અઢી ફુટ ઉંચો એક ચોતરો ચણી લેવાયો હતો. તેને જમના મૈયાના પવિત્ર જળથી પવિત્ર કર્યો હતો. પંચ પલ્લવ પુષ્પોથી શણગારાયો હતો પંદર મણ ચંદનનાં લાકડાં, ચાર મણ ઘી, બે મણ ધુપ, એક મણ શ્રીફળ, એક મણ સમિધ, પંદર રતલ કપુર, એ બધી ત્યાં તઇયારી હતી. અને ચિતાસ્થાને ૧૦૦ વાર દુર મજબુત કોર્ડન કરી હતી જેથી લોકોનો ધસારો ન થઇ પડે. અહીં પણ લાખ્ખો માણસો આગળથી પહોંચી ગયાં હતાં. શીયાળાનો વાયરો કાનમાં ફુંકાઇ રહ્યો હતો. અમે હજુ ત્યાં પહોંચીએ ત્યાં તો ભયંકર ધસારો થઇ પડયો. કેટલાય મૂર્છા પામ્યા, કેટલાયને ઇજા થઇ. એમ્બ્યુલંસ કારો હાજર હતી, દોડધામ કરતી હતી. રાષ્ટ્રપિતાના અંતિમ દર્શન કરવાનો રાષ્ટ્રભરનાં તમામ માનવીનો સરખો જ હકક આ વેળા દેખાતો હતો. જ્યારે અમે શબને ઉતારવાની વ્યવસ્થા કરવા તઇયાર થયાં ત્યારે તો ફુલોના ઢગલામાં સંપુર્ણ દેહ ઢંકાઇ ગયો હતો. દેખાતો હતો મૌન એ મહાન અણનમ અને પોતાના અનુપમ વિજયની સાક્ષીનો ભવ્ય, એ ચંદનાદી લેપ વાળો ચહેરો!!

અમે સહુએ આ શબવાહિની પરથી શબને નીચે ઉતાર્યું. પંડીતજી પણ હીંદુ વિધી-અનુસાર ધોતીયું જ પહેરી ને આવ્યા હતા. તેમને અંતિમ વિધી કરવાનો સહુએ આગ્રહ કરેલો જ. પણ તેમણે રામદાસ કાકાનો જ આગ્રહ રાખ્યો.

અને આખરે અમે અમારા ગોઝારા હાથે બાપુના દેહને જમના નદીના પાણીથી સીંચન કરી ઉત્તર દીશા તરફ માથું રાખી ચંદનના લાકડા પર વિધી અને શ્લોકો સાથે પધરાવ્યો. શાસ્ત્રી રામધન શર્મા આ વિધી કરાવતા હતા, અમે સર્વધર્મની પ્રાર્થના કરી, કોની મગદુર છે કે આ વેળા હૈયું હાથ રહે? અરે જે બાપુને નાનકડી ટાંચણી જરા અડી જાય તો અમારા હ્દય કંપી ઉઠે–તે બાપુના આ કોમળ દેહ પર મોટાં મોટાં લાકડા ગોઠવાયાં —અરે...આ સહુથી વસમી પળ જીરવવી કેટલી ભયંકર બની–હું તો સરદારદાદા ના ખોળામાં ઢગલોજ થઇ ખુબ ખુબ રડી. પંડીતજીએ અપાર રૂદન કર્યું. સરદારદાદા અને પંડીતજી તો જાણે એકજ દિવસમાં એકાએક વૃદ્ધ થઇ ગયાં હોય તેવા બની ગયા. તેમને લોર્ડ માઉન્ટ બેટને શાંત કરવા ખુબ પ્રયત્ન કર્યો. લેડી માઉન્ટબેટને આખરે પંડીતજીના વાંસા પર હાથ ફેરવી એક પ્રેમાળ બ્હેન સાંતવન આપે તેમ આપવા પ્રયત્ન કર્યો પણ તેમનું રૂદન અટકતુંજ ન હતું.

આખરે જવાળાઓ વધતી ચાલી–પવનના તણખા ઉડતા હતા–અગ્નિદેવ અમારા આ પાપોને ધીક્કારતા હોય તેમ ખુબ પવન સાથે આ તણખાઓ નો વેગ વધતોજ જતો હતો. અને બાપુનો સુંદર દેહ રાખ બની ગયો.

રોડેશીયાના સમાચાર

નાઝી જરમનીનો વાવટો સાઉથ રોડેશીયાના વડા પ્રધાનની આફીસપર ફરકાવવામાં આવ્યો હતો. લોકો જ્યારે સવારના પોરમાં કામ કરવા જતાં હતાં ત્યારે આ વાવટો જોઇને ચકીત અને ભયભીત થયા હતા.

વડા પ્રધાનની ઓફીસમાં સાફસુફ કરતા નોકરે જણાવ્યું કે સવારના ૭ વાગે એક કાર આવી હતી અને તેમાંથી ૭ ગોરા યુવકો આ વાવટો લાવી ફરકાવી ચાલ્યા ગયા હતાં. બે કલાક આ વાવટો ફરકયા બાદ તે ઉતારી ફરી યુનીયન જેક ફરકાવવામાં આવ્યો હતો.

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.

કીમત પા. ૧–૨–૬.

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા–સોપાન

લાભુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાવના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઇ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુટુમ્બના સર્વ સભ્યોને પ્રિય થઇ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

છુટક નકલ દેશમાં ૬૫ ન. પૈ.

વિદેશમાં શી. ૧–૪.

વાર્ષીક લવાજમ : દેશમાં રૂા. ૭-૫૦,

વિદેશમાં શી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબહાર, બેરેક રોડ,

મુંબઇ ૧.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક.

બુકીંપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા પેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા આબધ, લીલી આળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ, લસણ શી. ૧–૬ રતલ.
પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે અમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇંગ્લેવન્ થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આજના પૂણ્ય દિને અમારા નમન

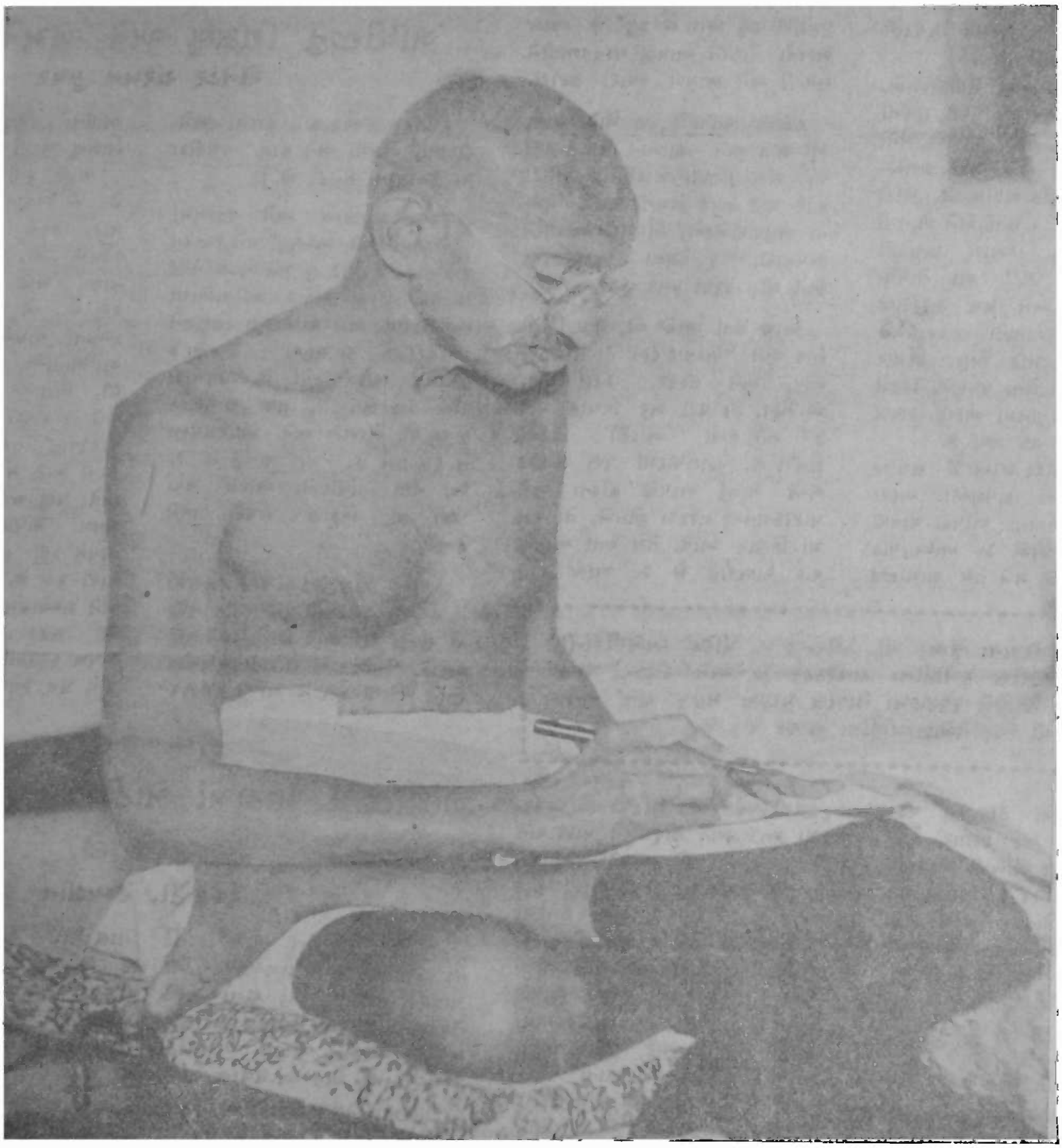

મહાત્મા ગાંધીજી

મારો ધર્મ મને વાંદરાની સાથે નહીં પણ ઘોડાં, ઘેટાં, સિંહ, વાઘ, સાપ અને વીંછીની સાથે સુદ્ધાં સમપણુનો દાવો રાખવા દે છે એટલું જ નહીં, તે બધાંને પણ સગાં ગણવાની આજ્ઞા કરે છે. હા, એ સગાંઓ ભલે આપણને સગાં ન માને. મારી જીંદગી માટે મેં જે કઠણ ધર્મ સ્વીકાર્યો છે અને જે દરેક સ્ત્રી પુરુષનો ધર્મ હોવો જોઇએ એમ હું માનું છું તે આ પ્રકારની એકપક્ષી ફરજ આપણા ઉપર નાંખે છે. અને એવી એક પક્ષી ફરજ એટલા જ માટે નાંખવામાં આવી છે કે સૃષ્ટિમાં કેવળ મનુષ્ય જ ઇશ્વરનું પ્રતિબિંબ છે. આપણી એ સ્થિતિ આપણામાંના ઘણા સ્વીકારતા નથી તેમાં શું થયું? એ સ્થિતિનો લાભ આપણને નહીં મળે એટલું જ—જેમ ઘેટાંના ટોળામાં ઉછરેલો સિંહ પોતાનું સિંહપણું ન જાણવાથી સિંહ હોવાનો લાભ મેળવી શકતો નથી. પણ તેથી તે સિંહ મટતો નથી. જે ઘડીએ તેને સિંહત્વનું ભાન થાય છે તે ઘડીએ તે પશુઓ ઉપર સામ્રાજ્ય ભોગવતો થઇ જાય છે. પણ સિંહનું ચામડું પહેરીને કોઇ ઘેટો સિંહની સ્થિતિએ કદી ચડી શકવાનો નથી. અને મનુષ્ય ઇશ્વરનું પ્રતિબિંબ છે એમ બતાવવાને માટે દરેક મનુષ્યમાં તે પ્રતિબિંબ દેખાવું જોઇએ એવી કશી જરૂર નથી. એક માણસમાં પણ આપણે તે પ્રતિબિંબ પ્રગટ દેખી શકીએ તો બસ છે. અને જગતમાં જે સાધુસંતો અને પેગંબરો થઇ ગયા છે તેમનામાં ઇશ્વરની મુર્તી ઝળકતી હતી એવી કોઇ ના [illegible]

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધી અમર છે

ક્લેરન્સ ઇ. પીકેટ (અમેરીકા)

જ્યારે પણ કોઇ એકાદ માનવી પોતાના જીવન દ્વારા એક ઉચ્ચ જીવનનો માર્ગ દુનીયાને બતાવે છે ત્યારે તે એક એવી જ્યોત પ્રગટાવે છે જે કદી બુઝાતી નથી.

૧૭મી સદીમાં જ્યારે ગેલીલીઓએ, એવી શોધ કરી હતી કે, પૃથ્વી, સુર્યની પ્રદક્ષીણા કરે છે, ત્યારે ઘણાએ એનો વિરોધ કર્યો હતો અને ચર્ચે બળજબરીથી એની પાસે આ વાતને ખોટી કહેવડાવી હતી. છતાં એને ખાનગીમાં કહ્યું હતું કે, "આમ છતાં એ બીના સાચી જ છે." આ શોધનો તત્વજ્ઞાનીઓએ અને ધર્મ ગુરૂઓએ વિરોધ કર્યો હતો. વિજ્ઞાનને આગળ વધારવા માટે આજ વિચાર શ્રેણીનો આસરો લેતા થયા છે. એટલે કે હવે લોકો વિજ્ઞાનમાં આવા કાયદાઓને સ્વિકારતાં થઇ ગયા છે.

આપણે માનીએ છીએ કે સમાજ અને માનવતાના કાયદાઓ આવા ધોરણે નથી રચાતા. આપણે માનવીઓ માનીએ છીએ કે આધ્યાત્મીક દુનીયામાં આપણે ગમે તેમ સામાજીક આઝાદી મેળવીએ તો પણ પકડાઇ નહી જઇએ. આ વિચાર શ્રેણીનું ફળ એ આપણી આજની આ દુનીયા છે. મહાન માનવ કુટુંબના બે શક્તી શાળી સભ્યો પોતાના રક્ષણને નામે આજે એક બીજાના વિનાશનો માર્ગ લઇ રહ્યા છે. આજે લોકોના મનમાં ભયે ઘર કર્યું છે, કોઇને કોઇ પર વિશ્વાસ નથી, અને તે સિવાય આપણા હાથમાં એવા શસ્ત્રો છે કે જેનાથી આપણે સર્વસ્વનો નાશ કરી શકીએ તેમ છીએ: આવા શસ્ત્રો ઉપર કેળવણી અને સમાજ સુધારાના કામો કરતાં વધારે નાણા વેડફવામાં આવે છે માનવતા હવે આ વસ્તુઓ ઉપરથી પોતાનો વિશ્વાસ હવે ખોઇ બેઠી છે.

મોહનદાસ ગાંધીનું આખું જીવન આ વિચાર શ્રેણીની વિરૂદ્ધ પ્રચાર કરવામાં ગયું, એમને માનવજાતીનો અભ્યાસ કરવા માંડયો. તેઓએ એક વખત લખ્યું છે કે, "હું પુર્ણનો એક નાનો ભાગ છું, અને ઇશ્વરને માનવજાતીથી હું જુદો નથી જોતો. જો મને ખાત્રી થાય કે ઇશ્વરને હું હિમાલયની ગુફાઓમાં મેળવી શકીશ તો હું તરત જ ત્યાં જાઉં, પણ હું જાણું છું કે ઇશ્વર માનવજાતીથી જુદો નથી." ગાંધીજીની આ શોધમાં જ એમની શક્તી છે, અને બધા ધર્મના મહાન પુરૂષોએ પણ આમ જ કર્યું છે. આજ ભાવના પોશીને આપણે માનવજાતીને સુધારી અને આગળ વધારી શકીશું.

હીંદની સ્વતંત્રતા પણ મોટે ભાગે, આ સંત અને મહાત્માને પ્રતાપે મળી છે. મહાત્માજીના આદર્શોની કસોટી ત્યારે થઇ જ્યારે એમની પછી, એમના અનુયાયીઓએ, એમના આદર્શોને અપનાવી, એક દેશના રાજશાસનમાં એને સીદ્ધ કરવા કમર કસી.

આમ છતાં આજે જો, કોઇ દિલ્હી જાય અને "આઝાદ દીન"નો સમારંભ જોય, અને લશ્કર, કેટલું છે, એ જોય, તો ઘડી ભર વિચાર થાય કે ગાંધીજીના આદર્શો કેટલા જીવંત છે. કાશ્મીરમાં પણ જ્યારે, બન્ને બાજુ આપણે હીંદના અને પાકીસ્તાનના લશ્કરો જોઇએ, તો મન માં વિચાર આવે. તેમ છતાં આપણે યાદ રાખવાનું છે કે, આજ સુધી યુદ્ધની પહેલ હીંદ તરફથી નથી કરવા માં આવી અને હીંદ અને પાકીસ્તાન ની પ્રજા અને શાસકો શાંતીનો માર્ગ શોધતા રહે છે. યુનોમાં હીંદ જે ભાગ ભજવ્યો છે, એના ઉપરથી પણ આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે, દુનીયાની શાંતી માટે હીંદને શીરે જવાબદારી આવી પડી છે. વધુમાં આપણે વિનોબા ભાવેના ભુદાન યજ્ઞનો અભ્યાસ કરીએ, આપણે જ્યારે એવા બનાવો જોઇએ, કે જ્યારે ઓરીસાના પહેલા મંત્રી શ્રી નબાકૃષ્ણ ચૌધરી, કે જેમને, પોતાનું સ્થાન છોડી પોતાનું જીવન, ફક્ત જમીનના પ્રશ્નનો નિરાકરણ માટેજ નહીં, પણ બધા લોકો માટે સમાન હક મેળવવા અને બધા લોકોના હીત માટે અર્પુ છે અને આવા લોકો હીંદમાં આપણને આજે ઘણા મળશે ત્યારે જણાશે કે મહાત્માજી હજી અમર છે. તેઓ અને તેમના સાથીઓ માને છે કે, ગાંધીજીની અહીંસા હીંદની સ્વતંત્રતા માટે જરૂરી હતી, આજે હવે ઉન્નતી કરવા માટે આધ્યાત્મીક ઉન્નતીની ઘણી જરૂર છે અને આ રીતે ગાંધી આ દુનીયા માં અમર છે.

આ લેખના લેખક મી. ક્લેરન્સ ઇ. પીકેટ અમેરીકાની ફ્રેન્ડસ સરવીસ કમીટીના ડાયરેક્ટર છે અને ક્વેકર પીસ એજન્સી કે જેને ૧૯૪૭માં નોબલ પ્રાઇસ મળ્યુ હતું તેના માજી મંત્રી છે. તેઓ જાણીતા લેખક પણ છે.

યુગ પુરુષ

બાપુ! સુક્ષ્મરૂપે દુનિ

ગાંધીજીનું શિક્ષણ અને એમનો આદ

સેનેટર શરમન કુપર

[સેનેટર કુપર, હતા હીંદમાં અમેરીકાના, એલચી અને હાલ અમેરીકામાં કેન્ટકીના સેનેટર છે.]

હીંદના ઇતિહાસ અને જીવનમાં ગાંધીજીની અસરનું અને સ્થાનનું વર્ણન કરવા માટે હું મને યોગ્ય નથી ગણતો. છેલ્લા થોડાક મહીનાઓમાં અમેરીકામાં અમે ગાંધીજીના શિક્ષણને અનુસરી, અમારા કેટલાક સવાલોનો ઉકેલ કર્યો છે. અમારા રાજનૈતીક ક્ષેત્રમાંથી તથા સામાજીક ક્ષેત્રમાંથી, ભેદભાવ અને ઇજારાદારપણાને દુર કર્યો છે. મારૂં માનવું છે કે, આ રીતે ગાંધીજીનો આદર્શ વર્ષો પછી વધુ વિકાસ પામશે અને ફેલાશે.

પણ હું મારા એક જ દેશના સવાલોને ન ચર્ચું. અહીં મને પંડીત નહેરૂના શબ્દો યાદ આવે છે. એમને કહ્યું હતું કે, "ગાંધીજીએ લોકોની સંકુચીત દ્રષ્ટીને બહોળી કરી ને આખી માનવજાતીના હિતનો વિચાર શિક્ષણ આપ્યું હતું."

આજે દુનીયા વિજ્ઞાનના છે. જે વિજ્ઞાનને પોતાના દે માટે, અને ઉન્નતી માટે જોઇએ એ, આજે એક નાશ માટે વાપરવામાં રહ્યું છે. જો આપણે આમાં ઇચ્છતાં હોઇએ તો, બધા આગેવાનોએ, પોતાની બનતી થી, વિજ્ઞાનને દુનીયાના દે લોકોના ફાયદા માટે અને શાં વાપરવાનું નક્કી કરવું જો કરવા માટે, માનવતા પ્રત્યે દિ હોવો ઘણું જરૂરનું છે અને ક્ષેત્રમાં ગાંધીજીનું શિક્ષણ એમને કહ્યું હતું કે દુનીય થાકી ગઇ છે. ગાંધીજીને, પ્ર અને સચ્ચાઇમાં જે અપુર્વ શ્ર એ શ્રદ્ધા આપણા ઉત્પન્ન કરવાની જરૂર છે, પ્રત્યે પ્રેમ કેળવવાની.

ગાંધીજીની મોટામાં મોટી લડત હજુ દુ સામે છે

રેલ્ફ ટી. ટેમ્પલીન

મી. ટેમ્પલીન અમેરીકાની ઓહાયો, સેન્ટ્રલ સ્ટેટના સોશીયલ સાયન્સના પ્રોફેસર છે. તે પહેલા તેઓ પાદરી તરીકે ગયા હતા અને હીંદની સ્વતંત્રતાની લડ તેઓએ ઘણી હમદર્દી બતાવી હતી અને એટલા માટે સરકારે એમને પાછા અમેરીકા જવાનો હુકમ કર્યો હતો. અમેરીકાના એક આગેવાન ગાંધીવાદી છે.

ગાંધીજીના નિધન પછીના આ ૧૦ વરસમાં આપણે દુનીયામાં અહીંસાના જુદા જુદા રૂપો જોયા છે. પણ એમની મોટામાં મોટી લડત તો હજુ આપણી સામે છે. અમારૂં માનવું છે કે ગાંધીજીની લડત દુનીયાની એક લડત બનાવવી જોઇએ અને એમનો સંદેશો ખાસ કરીને આપણી પશ્ચિમની પ્રજા માટે કારણ કે આપણે પ્રજાસત્તાકના આદર્શોને ભુલી ગયા છીએ, અને બીજા માનવીઓને કચડી તેમનાપર અત્યાચારો ગુજાર્યા છે. એમની લડતનો મુખ્ય આદર્શ શાંતીથી હૃદય પલટો કરવાની હતી. જો આ આદર્શોને આજે આખી દુનીયામાં સ્વિ આવે તો આજના હીંસક સમ એક અહીંસક સમાજનો લોકોએ હીંસક અને અન્યાયી સહકાર મુકી દેવો પોતાની સરકારોને આ માર્ગે આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતી સ્થાપવા આગળ પડતો ભાગ લેતા થવું દુનીયાની અહીંસક લડત આજ હીંદ છોડતાં પહેલા મેં સુચના કરી હતી અને એમને ૨૮ ૧૯૪૦ના હરીજનમાં જવાબ આપ્યો હતો. વખતે એવો જવાબ આપ્યો દરેક દેશે પોતાનો માર્ગ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ણ્ય સ્મરણ

ાં આપ સદા બીરાજો.

ો કરવો જોઈએ.

ાજે જો ગાંધીજી જીવતા હોત તો . જોત કે પ્રજાસાશનના પ્રચાર આજે એક આંતરરાષ્ટ્રીય ચળવળ રહી છે. અને જે વસ્તુ માટે ે પોતાના દેશમાં લડત ઉપાડી એજ વસ્તુ આજે આખી ામાં ફેલાઇ છે. આજે તેઓ ા નથી તેમ છતાં આ યુગ ોજ છે. આજે લાખોના દિલમાં આદર્શ રૂપે વસે છે. એમને ાના વખતમાં બ્રીટનને કહ્યું હતું ટલરના નાઝી તત્વનો નાશ કરવા હિટલર જેવીજ વધુ બળવાન ાથી તેનો સામનો ન કરવો ે કારણ હીંસાથી હીંસા કોઇ ા દુર નહીં કરી શકાય, સ્વતંત્ર ાએ એક નવો માર્ગ સ્વિકારવો ી.

ણ અહીંસાને દુનીયામાં વિશાળ ફેલાતા હજી ઘણો સમય લાગશે. ે જરૂર ફેલાશે અને જ્યારે એ

ફેલાશે—જો દેશો ખરેખર પોતાનું હસ્તીત્વ કાયમ રાખવા ઇચ્છતાં હશે તો એ જરૂર ત્વરીત ગતીએ ફેલાશે—અને ત્યારેજ ગાંધીજીનું જીવન સફળ થશે. અને કદાચ ત્યારેજ દુનીયાના ઇતીહાસમાં પહેલી વારજ દુનીયામાં ખરા સ્વરૂપે પ્રજાશાસનનું તત્વ પ્રગટ થશે. હું ફરી એટલુંજ કહીશ કે ગાંધીજી આવતી કાલના છે. એ કાલ, આજે હસ્તી ધરાવતી સરકારોની કાલ નથી પણ એ કાલ એવી હશે કે દેશની સરકાર પોતાના લોકોની હશે અને તે, શિસ્ત, લોકોની ઇચ્છા અને મરજીથી સ્થપાશે. આ ગાંધીજીનો સંદેશો છે. આ મારા વાક્યોને અંગે મને હીંદમાંથી બ્રીટીશ સરકારે કાઢી મુક્યો હતો. લોકો ગુલામ ત્યારેજ થાય છે, જ્યારે પોતેજ ગુલામ બને છે. અને લોકો નો નાશ ત્યારેજ થાય છે, જ્યારે તેઓ હાથેજ પોતાનો વિનાશ કરે છે.

નિગ્રોના હૃદયમાં

એ. ફીલ્પ રેન્ડોલ્ફ

મી. રેન્ડોલ્ફ, બ્રધરહુડ ઓફ સ્લીપીંગ કાર પોર્ટર્જના પ્રમુખ અને યુનાઇટેડ લેબર મુવમેન્ટના નિગ્રો ઉપ-પ્રમુખ છે. હિંદ આઝાદીની લડતને તેઓએ રસપુર્વક નિહાળી હતી ા અહિંસાના અને ગાંધીજીના પુજક બન્યા છે. ઘાનાનાં ઝાદીના ઉત્સવમાં પણ ખાસ મેમાન તરીકે ભાગ લેવા ગયા ાં.

ધીજીના અવસાનનો એક પ્રથમ દશકો વિત્યો છે આવા પ્રસંગે ણે અંતરખોજ કરવાની ર છે કે, ગાંધીજીએ જે માર્ગ—વતાનો—આપણને બતાવ્યો હતો તે ા સ્વિકારાયો છે અને ફેલાયો આ માર્ગે ઇશુખ્રિસ્ત પણ ગાંધી જ ડગમાંડયા હતાં અને દુનીયાને ભાતૃત્વનો અને માનવતાનો સંદેશ હતો અને તે પણ ફક્ત નહી પણ પોતાના સમસ્ત ન દ્વારા જીવીને.

એમના તત્વજ્ઞાનની અસર ફક્ત ના દેશમાં જ નથી થઇ પણ તેની ર સામાન્યપણે સમસ્ત દુનીયામાં ખાસ કરીને અમેરીકામાં અને પણ અમેરીકાના નિગ્રોમાં થઇ અમેરીકાના નિગ્રોના હૃદયમાં ા જીવંત થયા છે.

સમાજના ગુનાઓ સામે કે રાજ-ક્ષેત્રમાં પોતાના યોગ્ય હક્કો સામે અહીંસક રીતે તેનો વિરોધ કરીને અથવા અસહકાર કરીને તે મેળવવાની ભાવના આ અણુયુગ હોવા છતાં બધા કચડાયલા લોકોમાં ઘણી જોર કરી રહેલી જોવામાં આવે છે.

દેશ દેશો વચ્ચે પણ અહીંસાની રીતો અપનાવી પોતાના સવાલોનો નિકાલ કરવા માનવતાં તઇયાર થતી જાય છે. કારણ બન્ને દેશો નાશ નથી ઇચ્છતા. નૈતીક ક્ષેત્રમાં આખ્યા ત્મિક ઉન્નતી માટે એ જરૂરી છે કે આ ભાવના કોઇ પણ ભય અથવા સ્વાર્થના પાયા પર ન-રચાઇ હોવી જોઇએ. પણ હૃદયના પરીવર્તનથી તે રચાયલી હોવી જોઇએ. કદાચ લોકો પોતાની હેયાતી માટે શાંતીની જરૂર ન જોતા હોય પણ એ જરૂરનું છે કે, દુનીયાની ઉન્નતીને માટે અને માનવતાની હયાતી માટે શાંતીની ઘણી જરૂર છે એ સ્વિકારાવવું જોઇએ.

બંધુત્વનો જ્વલંત આદર્શ

નોરમન કઝીનઝ

મી. નોરમન કઝીનઝ ન્યુયોર્કમાં પ્રસિદ્ધ થતાં અઠવાડીક વર્તમાન પત્ર "ધી સટરડે રીવ્યુ"ના એડીટર છે અને તેઓએ હીંદની ઘણી વાર મુલાકાતો લીધી છે. અને તાજે તરમાં સ્થપાએલી "સેન ન્યુકલીઅર પોલીસી"ના પ્રમુખ છે.

ગંભીર સમયમાં દેશ કે વ્યક્તિ પોતાની ખરી શકતીનો માપ આંકી શકે છે. દુનીયાના સમજુ લોકો આજની ચીંતાજનક પરીસ્થીતીનો ગંભીર પણે વિચાર કરે છે કે કેવી રીતે આજના આ ભયાનક અણુ શસ્ત્રોનો સામનો દુનીયા કરે.

આના જવાબમાં હું એક શકતી સુચવવા ઇચ્છું છું. આમ કહું છું ત્યારે હું મારી સામે મહાત્મા ગાંધીની શકતીને જોઈ રહ્યો છું. મહાત્માએ પોતાના સાથીઓને શું શિખવ્યું હતું! તેઓનું શિક્ષણ એ છે કે પ્રત્યેક માનવીમાં એવી શકતી ભરી પડી છે કે તે બીજા નું સારૂં કરી શકે. આવી શકતી ઉચ્ચ ગણાતી જાતીઓ, ઉચ્ચ કેળવણી પામેલાઓ કે, ધનવાનો પાસે નથી હોતી પણ આ શકતી એવાની પાસે હોય છે કે જે કોઇ પણ માનવ તરફ પ્રેમ ધરાવે છે તેઓમાં ઓત પ્રોત છે. આ શકતી એવાઓમાં પ્રગટે છે કે, જેઓના દિલમાં જીવ માત્ર તરફ પ્રેમ લાગણી અને ભાવના ભર્યા હોય છે અને તેમાનોજ એક અંશ પોતે છે એમ માને છે. ટુંકમાં આ એક બંધુત્વનો જ્વલંત આદર્શ છે.

ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોમાં એક અપુર્વતા એ છે કે એમનો જીવન સંદેશ નાના માં નાનો માણસ પણ તેને ગ્રહણ કરી શકે છે. આજે દુનીયા સામે મોટા મોટા સવાલ ઉભા છે. રોજ બરોજ આપણે સવારના પોરમાં છાપુ ઉઘાડીએ છીએ અને એવા ખબરો વાંચીએ છીએ કે, જેથી દુનીયામાં અશાંતી ફેલાય. નાશ કારક શસ્ત્રોની શોધો, અથવા ભયંકર આફતો આ બધા સમાચારો માનવી માત્રના મનમાં ભય અશાંતી અને ચીંતા ભર્યું વાતાવરણ સરજે છે અને તે નિરાશ થઇ નિરઉપાય થઇ હતાશ થાય છે. પણ આવાજ યુગમાં આપણી આ દુનીયા પર એક એવો માનવી પેદા થઇ ગયો કે, જેને આપણને શિખવ્યું કે જીવનનો ઉદ્દેશ પરમાર્થ છે. બીજાના સુખ માટે તમારૂં જીવન ખરચી નાખો.

અમેરીકાની પ્રજા ગાંધી વિશે પણ જાણવા ઇચ્છે છે. અમેરીકામાં હું જેને જેને મળ્યો છું તે બધાનું એમજ માનવું છે કે, "ગાંધીજી આ યુગના એક મહાન હિરો હતા." એક સમય એવો હતો ખરો કે ઘણા ગાંધીજીની વાતો અને તેમના સિદ્ધાંતોને અવ્યવહારૂ સમજતા પણ આજે હવે તેઓ જોય છે કે દુનીયાને જીવવું હોય તો આજ એક માર્ગ ખરો છે. કેટલાક એમ પણ માનતાં કે ગાંધીજી હીંદના છે અને હીંદની અને તેની પ્રજાની સેવા કરે છે પણ આજે બધાની આંખ ઉઘડી છે. તેઓ માને છે કે ગાંધીજી એ સમસ્ત દુનીયાના માનવીઓની સેવા કરી વિશ્વબંધુત્વનો મંત્ર આપ્યો છે.

ગાંધીજી અમેરીકામાં જીવે છે

ડૉ. વીલીયમ સ્ટુઅર્ટ નેલસેન

એક સમયે મહાત્મા ગાંધીજીએ હીંદ માં ફરવા ગએલા નિગ્રો ભાઇઓને કહ્યું હતું કે, "મને લાગે છે કે કદાચ નિગ્રો દ્વારા અહીંસાનો સંદેશો દુનીયામાં પહોચાડવામાં આવશે." આમ કરવામાં આવ્યું છે, અથવા આવશે એ વિશે કાંઈ કહી નથી શકતો પણ એ સત્ય છે કે, અમેરીકાના નિગ્રોએ એક દાખલામાં ગાંધીજીના સંદેશા પ્રમાણે પોતાના પ્રશ્નનો ઉકેલ કરી સંદેશાને અમેરીકામાં જીવંત કર્યો છે.

> ડૉ. નેલસેન વોશીંગ્ટનની હાવર્ડ કોલેજના ડીન છે. અને અમેરીકાના એક આગળ પડતા નિગ્રો કેળવણીકાર છે. તેઓ હીંદમાં ઘણો સમય રહ્યા હતા. ૧૯૪૬ થી ૪૭ની નોઆખલીની ગાંધીજીની યાત્રામાં તેઓ ઘણો વખત સામેલ રહ્યા હતાં.

આ વાત એક વરસ પહેલા એલબામામાં જ્યારે નીગ્રો લોકોનું બસમાં અપમાન કરવામાં આવી રહ્યું હતું. ત્યારે બની હતી નીગ્રો પાદરીઓની નેતાગીરી નીચે બધા નીગ્રોએ નક્કી કર્યું કે તેઓએ બસોનો અસહકાર કરવો. આના જવાબમાં એ પાદરી (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૮)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આમાં જાહેર ખબર આપી આ પત્રને સદ્ધર કરો

યુનીયન અને યુનીયન બહાર

તમારા માલની જાહેરાત કરો

એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ ,, ,,	પા. ૯ ૦ ૦
છ ,, ,,	પા. ૧૫ ૦ ૦
એક વરસ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વખત ,,	પા. ૬ ૦ ૦

Managgr :

"INDIAN OPINION"

P. Bag, Durban, Natal.

ભાડે આપવાની છે

એક માસ માટે	પા. ૨ ૧૦ ૦
ત્રણ માસ ,,	પા. ૬ ૦ ૦
છ માસ ,,	પા. ૯ ૧૪ ૬
એક વરસ ,,	પા. ૨૩ ૦ ૦
એક વખત ,,	પા. ૪ ૦ ૦

"INDIAN OPINION"

Private Bag, Durban,

Natal.

ભાડે આપવાનું છે

એક વખત માટે	શી. ૧૦-૦
એક માસ માટે	પા. ૧-૧૦-૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૩-૦-૦
છ માસ માટે	પા. ૩-૧૮-૦
એક વરસ માટે	પા. ૫-૪-૦

જાહેર ખબર આપી આ પત્રને મદદ રૂપ બનો.

ભાડે આપવાની છે

એક વખત માટે	પા. ૧ ૧૦ ૦
એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૬ ૦ ૦
છ માસ માટે	પા. ૭ ૧૬ ૦
એક વરસ માટે	પા. ૧૦ ૮ ૦

Manager : Indian Opinion, P. Bag, Dbn., Natal.

ધી ક્વીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી:

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બાપુજીનો આત્મા અમર રહો

ડૉ. હરીદાસ ટી. મજુમદાર

[ડૉ. મજુમદાર, ઈઓવાની કોરનેલ કોલેજના સોશીયોલોજીના પ્રોફેસર છે. એમને મહાત્મા ગાંધી ઉપર ચોપડીઓ લખી છે. એક ચોપડી "મહાત્મા ગાંધી–શાંત ક્રાંતીકારી" અને બીજી ચોપડી "બ્રીટીશ એમ્પાયર સામે ગાંધી" તે સિવાય પણ બીજી ઘણી ચોપડીઓ એમને લખી છે. ડૉ. મજુમદારનો જન્મ બ્યારામાં થયો છે. અને એમનું હાય સ્કુલનું શિક્ષણ સુરતમાં થયું હતું. તેઓ છેલ્લા દસ વરસથી અમેરીકામાં છે.]

આજથી ૧૦ વરસ પહેલા, એ કાળો દિવસ ઉગ્યો હતો, કે જે દિવસે એક ખુનીની બંદુકથી આપણા પ્રિય બાપુજીનું અવસાન દિલ્હીમાં, પ્રાર્થના સમયે થયું. આ દસ વરસ દરમીયાન દુનીયામાં અને હીંદમાં ઘણાં ફેરફારો થયા.

યુ. એસ એસ. આર. અને યુ. એસ. એ. વચ્ચે ઠંડુ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. આજે દુનીયા અવકાશમાં પ્રવેશ કરવાની કોશીશ કરી રહી છે, અને રશીયાના વિજ્ઞાનીકોએ, બે સ્પુટનીકોને રવાના પણ કર્યો છે, તેમ છતાં આજે દુનીયાની શાંતી માટેની ઝંખના, છેલ્લા ૧૦ વરસથી એમની એમ છે.

હીંદમાં નહેરૂની સરકાર જાતજાતની ઉન્નતીઓ કરી રહી છે. હીંદના ખુણે ખુણામાં લાઇટની સગવડ કરવાની એમની ઇચ્છાઓ છે, બીજી તરફથી બાપુજીના સિદ્ધાંતોને બંધબેસતી ચીજ આચાર્ય વિનોબા ભાવેનું અમુલ્ય ભુમીદાનનું કાર્ય છે.

વિનોબાજીનું ભુદાન અને જીવન દાન યજ્ઞ, જેમા જયપ્રકાશ નારાયણ અને એમના જેવા બીજા ઘણાઓનો સાથ છે, એ આજે મહાત્મા ગાંધીની તિવ્ર ઇચ્છા કે હીંદના હજારો ગામડાઓના ગરીબોને માટે કાંઇક સક્રીય થવું જોઇએ તે પુર્ણ પાડી રહ્યા છે.

હીંદના હજારો ખેડુતોને આજે જમીનની આશા નહીં પણ, જમીન વિનોબાજી આપી રહ્યા છે. અને આનાથી હીંદના ગામડાઓ ઉન્નત થશે. વિનોબાજીની ઉપર લાખ લાખ આશીશ વરસો એવી અમારી પ્રાર્થના છે.

સ્વરાજ્યનો ખરો અર્થ ત્યારે જ થાય છે જ્યારે હીંદના એકેએકના દિલમાં સ્વરાજ્યનું અભીમાન સળગતું હોય અને સ્વરાજ્યનો ખરો અર્થ ત્યારેજ થાય છે જ્યારે હીંદના એકે એક નાગરીકમાં સ્વતંત્રતાનું સ્વમાન હોય અને એક એકના જીવનમાં શાંતી અને ઉન્નતી હોય.

ગાંધીજી ફકત હીંદના નથી, અથવા આપણા જ યુગના નથી, પણ તેઓ આખી દુનીયાના છે, અને યુગયુગાંતરના છે. એમના જીવનના આદર્શો જે સત્ય અને અહીંસા છે, એ આજે આખી દુનીયામાં ઘણા જ જરૂરી છે.

જુના વખતમાં મહાન રાજાઓએ શાંતી સ્થાપવાને માટે મહાન સંત, ઇશુ ખ્રીસ્તને નહોતા બોલાવ્યા, એજ રીતે આપણા આજના યુગમાં શાંતી સ્થાપના માટે મોટા દેશો અને રાજ્યોએ સાબરમતીના સંતને આમંત્રણ ન હોતું આપ્યું. તેમ છતાં, જ્યારે પણ કોઇ શાંતીની વાત કરે છે, ત્યારે ઇશુ ખ્રીસ્તનો આત્મા એમની સાથે જ હોય છે, એજ રીતે મહાત્મા ગાંધીનો આત્મા આજે ગુંચવણ ભરેલી દુનીયા ઉપર ફરે છે, અને ખરે માર્ગે જવાની પ્રેરણા આપતો રહે છે.

આજે જો મહાત્મા ગાંધી જીવતા હોત તો મને ખાત્રી છે કે તેઓ રશીયા અને અમેરીકા વચ્ચે સમાધાન કરવાનો પ્રયત્ન કરત આ વસ્તુ ત્યારે જ થઇ શકે, જ્યારે આ બન્ને દેશના લોકો, એક બીજા ને માનવીઓ તરીકે જોય, અને પોતાને, એક ઇશ્વરના પુત્ર ગણે.

પણ આ વસ્તુ ત્યારેજ થઇ શકે છે, જ્યારે આપણો આ યુગ, મહાત્મા ગાંધીના આદર્શોને અપનાવે અને એબ્રહેમ લીંકનની દ્રષ્ટિએ દુનીયા સામે જોય કે "કોઇની પ્રત્યે ઝેરન રાખતા બધા તરફ દયા રાખવી."

હા, સત્ય અને અહીંસાના હત્યારો થી, અને બહાદુરી અને શુભેચ્છાની ભાવનાથી, આપણો યુગ હજુ ગાંધીજીના સ્વપનને ખરૂં કરી શકશે, તે સ્વપ્ન એક એક યુદ્ધ વગરની દુનીયા બનાવવી બાપુજીનો આત્મા અમર રહો, અને માનવજાતીને હમેશાં શાંતી અને શુભેચ્છાને માર્ગે દોરતો રહો.

બંધન મુક્ત આત્મા

સ્વ. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

સ્વ. રવિન્દ્રનાથ ટાગોરને હીંદી જનતા સારી રીતે પીછાને છે. તેઓ મહાકવી હતાં. ઉંડા ચિંતક હતાં. બાપુએ તેમને ગુરૂ માન્યા હતાં. એમનો આ લેખ ઘણો સુંદર ભાવ ભર્યો છે.

"તમે મહાત્મા ગાંધીજી માટે શું ધારો છો?" એક અમરીકન મીત્રે મને પુછ્યું? મેં જવાબ આપ્યો,

"હું મહાત્મા ગાંધી માટે શું ધારૂં છું? કેમ હું તેમને માટે ઘણો ઉચ્ચ મત ધરાવું છું. એઓ મહાન પુરૂષ છે—મહા આત્મા છે. તેઓ લાખો હીંદીઓ ઉપર પ્રબળ પ્રભુત્વ ધરાવે છે.

બીજો પ્રશ્ન મને પુછાયો, "તેમની સફળતાનું મુખ્ય કારણ શું છે?"

"તેમના જીવનની સફળતાનું કારણ," મેં કહ્યું, "કે, તેમની પ્રબળ આધ્યાત્મિક શક્તી અને સ્વાર્થત્યાગ છે. ઘણા જાહેર કાર્યકર્તાઓ પોતાના અંગત લાભ માટે ત્યાગ કરે છે. એ એક રીતે પોતાનાં કાર્યની કીંમત જેવું જ છે. ગાંધીજી આ બધાથી સાવ જુદા છે. તેઓની ધાન દાની એક અપુર્વ છે. તેમનું જીવન એક ત્યાગ છે. તેઓ પોતે જ ત્યાગની મુર્તી છે. તેઓ બળ સ્થાન, ધન નામ કે કંઇ જ નથી ઇચ્છતાં. તમે એમને હીંદનું સિંહાસન આપશો તો તે તેના પર બેશસે નહી, પણ તે તેમાના કીંમતી પદાર્થો વેંચી જે ગરીબોને તેની જરૂર હશે તેઓને આપી દેશે. અમેરીકાનો બધો વૈભવ તમે તેમને આપો તો તે તેને ન કારશે શિવાય કે તમે તે માનવજાતને ઉપર લાવવા વાપરવાની છુટ આપો. એમનો આત્મા આપવા માટે તરફડતો હોય છે પણ બદલામાં લેવાની તેને જરાપણ ઝંખના નથી.—આભાર સુદ્ધા નહીં. આમા જરાપણ અતિશયોકતી નથી. હું તેમને સારી રીતે જાણું છું. એઓ મારી બોલપુરની નિશાળે આવ્યા હતાં અને ઘણો સમય ત્યાં રહ્યા હતાં. એમનામાં સૌથી સારૂં અને શ્રેષ્ઠ એ હતું કે તેઓમાં કોઇ પણ જાતનો ભય નહોતો અને તેને લીધે તેઓની ત્યાગની ભાવના ઘણી બળવત્તર હતી. શહેનશાહ ઓ–અને મહારાજાઓ, તોપો, અને તલવારો, કેદો અને યાતનાઓ, અપમાન અને ઇજા, અરે મરણ સુદ્ધા, તેમના બળનો સામનો કરી શકે અથવા તેમને ભય પમાડી શકે તેમ નથી. એ એક બંધન મુક્ત આત્મા છે. મારા ઉપર કોઇ હુમલો કરે તો હું મદદ માટે પોકારી ઉઠું પણ મને ખાત્રી છે કે કોઇ ગાંધીજી પર હુમલો કરે તો તે કદી ન પોકારે. પણ મને લાગે છે કે કદાચ તેઓ હસે, અને જો તેમને મરવું જ પડે તો તેઓ હસતા હસતા મરે. જીવનની તેમની સરળતા બાળક જેવી છે, એમની સત્યની આશકતી બળવંતર છે, માનવતા માટેનો તેમનો પ્રેમ અને ચાહના ખરા અને ક્રિયાશીલ છે. ખ્રિસ્તની જે આધ્યાત્મિક શકતી આપણી જાણમાં છે તેવા જ તેઓ છે. હું જેટલું તેમને સમજતો જવું છું તેટલો જ વધારે તેમનો ચાહક થતો જવું છું. મારે એમ કહેવાની હું જરૂર નથી જોતો કે, આ મહાન પુરૂષ દુનીયાના ભાવી ઘડવૈયા તરીકે પોતાનો મહાન ફાળો આપશે."

મને ત્રીજો પ્રશ્ન પુછાયો કે, "આવા મહાન પુરૂષને દુનીયાએ સારી રીતે પીછાનવો જોઇએ તો તમે અચ્છા લેખક છો એ કાર્ય તમે કેમ નથી કરતાં?"

"હું તેમને કેવી રીતે પ્રસીદ્ધી આપી શકુ? તેમના આત્માને શણગારવા તુલનાત્મક મારી પાસે કશુંજ નથી. અને કોઇ પણ સાચા મહાન પુરૂષને મહાન કરાતો નથી. તેઓ પોતાના જ ગૌરવથી મહાન હોય છે, અને જ્યારે દુનીયા સત્કારવા તઇયાર થાય ત્યારે તેઓ પોતાની મહાનતાના બળેજ જાણીતા થાય છે. જ્યારે વખત પાકશે ત્યારે તેઓ દુનીયામાં પ્રખ્યાત થશેજ કારણ દુનીયાને તેમના પ્રેમના સંદેશાની, આઝાદીની અને ભાતૃભાવનાની ઘણી જરૂર છે, પુર્વના આત્માએ ગાંધીજીમાં અમુલ્ય પ્રતિક જોયા છે, કારણ તેઓ બુદ્ધી પુર્વક સ્થાપિત કરે છે કે, માનવજીવન એ આધ્યાત્મિક જીવન છે. આથી આધ્યાત્મિક શકતી ત્યાંજ સારી રીતે પ્રગટે છે કે જ્યાં ન્યાય અને સત્યનું ક્ષેત્ર તેને મળે. જ્યા દ્વેષ, અને બંદુકના દારૂ ગોળાનું વાતાવરણ છવાયેલું હોય ત્યાં તેનો આત્મા અને શરીર બને નાશ પામે છે. થોડા દિવસ પહેલા તેઓએ જણાવ્યું હતુ કે, હીંદ એક વરસમાં સ્વરાજ્ય મેળવશે. કદાચ આ સમય તેમને બરાબર પુરતો ન પણ લાગ્યો હોય પણ તેઓ સાચે જ એમ માને છે. અમારે એ કહેવાની જરૂર નથી કે, અમે તેટલુ દુઃખ સહન કરીને, કે વ્યક્તિગત સુખનો ત્યાગ કરીને અથવા મહાન બલીદાન આપીને પણ તેઓ જ્યાં પહોંચવા ધારે છે ત્યાં પહોચવા પ્રયત્ન કરશેજ. તેમની સાઉથ આફ્રીકાની આઠ વરસની લડત અંતે સફળ થઇ હતી. સત્યને થોડીક વાર માટે કદાચ ઢાંકી દઇ શકાય છે પણ અંતે લાંબે ગાળે તે પ્રકાશ્યા વગર નથી જ રહેતું.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦
છેલ્લો અભીનય	૯	૬

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધીજી અમેરીકામાં જીવે છે

(૩૫ પાનાનું અનુસંધાન)

ઓને કેદ કરવામાં આવ્યા અને એમના ઘરો ઉપર ગોળીબાર કરવામાં આવ્યો.

આવે વખતે ડો. માર્ટીન લુથર કીંગ પોતાના બોમ્બ કરાયલ ઘર સામે ઉભા હતા અને એમની સામે ઘણા ઉશ્કેરાયેલા નીગ્રો ભાઈઓ ઉભા હતા પણ તે સમયે ડો. લુથર કીંગએ મહાત્મા ગાંધીજીના શિક્ષણનું સ્મરણ કરાવ્યું અને નિર્ણય કર્યો. આ નિર્ણય, પ્રેમ માફી અને અહીંસાનો હતો. આ સંદેશો એમના ધર્મે પણ એમને આપ્યો હતો.

આજે એક વરસથી ડો. કીંગ અને એમના સાથીઓ મોન્ટગોમરી એલબામાં ના નીગ્રો લોકોને આ સંદેશો શીખવી રહ્યા છે. ડો. કીંગ કહે છે કે હીંસાથી કોઈ પણ સવાલનો ઉકેલ નથી થતો. આનાથી તો બીજા ઘણા સવાલો ઉભા થાય છે. અસહકારએ અંત નથી અંત તો મેળમાં અને હૃદય પલટામાં છે, અને તેમાંજ કોમનું હિત છે. કોઈ પણ માનવી આપણા માં ઘૃણા નહીં પેદા કરી શકે અને કોઈ પણ માનવી આપણે ખીવડાવી નહીં શકે."

થોડાક વખત પહેલા વાશીંગટનમાં એક હીંદી ભાઈએ, ડો. કીંગને "અમેરીકાના ગાંધી"ની પદવી આપી હતી. મોન્ટગોમરીની લડત સફળ થઈ છે અને ઘણા ગામો અને લોકો આવી ચળવળમાં જોડાયા છે. નીગ્રો લોકોએ ઘણા ગોરાઓનું માન મેળવ્યું છે અને પોતાનું સ્વમાન જાળવ્યું છે. પોતાના ધર્મમાં અને પોતાના પાદરીઓમાં એ લોકોને નવો વિશ્વાસ ઉત્પન થયો છે.

૧૯૪૭માં ગાંધીજીએ એક વખત દુઃખી થતા મને જણાવ્યું હતું કે, એક વખતે દક્ષિણ આફ્રિકામાં "સરમન ઓન ધી માઉંટ"નો આદર્શો વિષે જ્યારે એમને ઉલ્લેખ કર્યો હતો, ત્યારે ઘણા ગોરા ખ્રીસ્તીઓએ એની હાસી ઉડાવી હતી અને કહ્યું હતું કે એ આદર્શો તો થોડાક લોકો માટે છે, એને આમ જનતા અથવા સાધારણ માણસો અનુસરી નહીં શકે." આજે જણાય છે કે, આ વસ્તુને ગાંધીજીએ હીંદમાં અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખોટી પુરવાર કરી બતાવી છે. આજ આદર્શ અમેરીકાના નીગ્રો લોકોએ અપનાવ્યો છે. "સરમન ઓન ધી માઉન્ટ"ના શબ્દો એમ કહે છે કે ' "દુશ્મનને બીજો ગાલ ધરવો" અને દુશ્મનને પણ પ્રેમ કરવો અને એમને માટે પ્રાર્થના કરવી. આ સંદેશો મહાત્મા ગાંધીએ જીવીને આપણને સત્ય પુરવાર કરી બતાવ્યો છે.

લખી આફ્રિકાની બીન-ગોરી પ્રજા આઝાદી અને સમાનતા માગે છે અને બ્રિટને તેથી હવે યુનોમાં રંગના પ્રશ્ન ની ચર્ચા વખતે તટસ્થ ન રહેતા રંગ-ભેદનો જાહેર વિરોધ કરવો. એવું સુચન કર્યું હતું. શ્રી. મેનને પણ પત્ર લખ્યો છે કે, તેમની બીજી મંત્રણાઓ વખતે દક્ષિણ આફ્રિકા નો સવાલ પણ ચર્ચવો.

હીંદ પરદેશ નિતી બદલે

હીંદ પોતાની પરદેશ નિતી નહીં ફેરવે એમ એક મેળાવડામાં વડા પ્રધાન જવાહરે જણાવ્યું હતું. પરદેશ ના છાપાઓમાં એવા ખબર હતાં કે "પ્રધાન નહેરૂએ પરદેશ નિતી બદલી મદદ મેળવવી યા નિતી ચાલુ રાખી મદદ જતી કરવી એ બેમાંથી એક પસંદ કરવાનું છે." આનો જવાબ વડા પ્રધાન આપી રહ્યા હતાં.

નહેરૂ એ વધુમાં કહ્યું કે, "દુનીયા ના વર્તમાન પત્રો ભમે માનતા કે આપણે જુદી ધાતુના બનેલા માનવીઓ છીએ. તેઓ આપણને સમજતા નથી અને પોતાના ગજથી આપણને માપવા ઇચ્છે છે. જે આપણને ફાવે તેમ નથી."

નહેરૂએ અંતમાં ચેતવણી આપતાં જણાવ્યું કે, "બહારની મદદ વગર આપણો દેશ નાશ પામશે એ વિચાર શરણી જ્યારે ઉત્પન્ન થશે ત્યારે આપણે સફળ નહિ થઈએ."

જનરલ સ્મટસ ગાંધી મહાન શત્રુ

ગાંધીજીની ૭૦મી જયંતી પ્રસંગે જનરલ સ્મટસે અર્પેલી અંજલી.

"મારી કમનસીબી હતી કે, જે માણસને માટે મને તે સમયે પણ ખુબ માન હતું તેમનો હું પ્રતિસ્પર્ધી હતો. એમની ચળવળે મને ખુબ આકર્ષી હતો. તેમને માટે તો બધુજ આડવણુ મુજબ થઈ રહ્યું હતું પણ મારે માટે કાયદાના અને હુકમના પ્રતિકાર કરનાર તરીકે હમેશા વાતા-વરણ બદલતુંજ રહેતું હતું, જાહેરના બળવાન ટેકા વગર જે કાયદાઓ પસાર કરાતા તેનો તિરસ્કાર, અને નિષ્ફ થયા પછી કાયદાને રદ કરવો. વિગેરે. તેમને માટે તો ઉકલાવી પાડવાની સફળતાંજ હતી. કારણ તેઓ જાતેજ બધુ કરતા અને ભાગ લેતા. જેલમાં તેઓએ મારે માટે સેન્ડલસ બનાવ્યા હતાં અને જેલમાં થી બહાર આવ્યા ત્યારે તેઓએ મને તે ભેટ ધર્યો હતા. મેં તે ઘણાએ ગરમીના દીવસોમાં પહેર્યાં હતાં તેમ છતાં મને તે પહેરતા શંકોચ સાથે વિચાર આવતો કે આ મહાન માણસ ના જોડાને પહેરવા માટે હું લાયક નથી.

વિવિધ વર્તમાન

કલીંગ પ્રાઇઝ

યુનાઇટેડ નેશન્સ એડ્યુકેશનલ, સાયન્ટીફીક અને કલ્ચરલ ઓર્ગ-નાઈઝેશન દ્વારા અપાતું એક હજાર પાઉંડનું કલીંગ પ્રાઇઝ આ વર્ષે બર્ટરેન્ડ રસલને મળ્યું છે. આ ઇનામ પૂર્વ કાળમાં ભારતથી ઇન્ડોનેશીયા સુધી પ્રસરેલું કલીંગ રાજ જે અશોકે જીતી લીધું હતું તેની સ્મૃતિમાં વિજ્ઞાનને લોકોપયોગી બનાવનાર વ્યક્તિને ૧૯૫૨થી પ્રતિ વર્ષે અપાય છે જેની રકમ ઓરીસાના ધારાસભ્ય શ્રી. બી. પટણીકે આપેલાં દાનમાંથી અપાય છે. આ વર્ષે સાત ઉમેદવારો ની વિચારણા કમીટીએ કરેલ જેના સભ્યોમાં બેલજીયમ યુનાઇટેડ કીંગડમ અને પોલેંન્ડના ત્રણ વિદ્વાનો હતા. વિજ્ઞાનની પ્રગતિ માટે વેનેઝુએલાની એસોશીએશને બર્ટરેન્ડ રસલની દર-ખાસ્ત મૂકી હતી. આ કલીંગ પ્રાઇઝ મેળવનાર આગલા વિદ્વાનોમાં ૧૯૫૨માં ફ્રાંસના પ્રો. લુઇસ ડી. બ્રોગલી ૧૯૫૩માં બ્રીટીશ ડો. જુલીયન હકસલી, ૧૯૫૪માં યુનાઇટેડ સ્ટેટના વલડેમાર કામ્ફ્ર્ટ, ૧૯૫૫માં વેનેઝુએલાના ડો. ઓગસ્ટ પી. સુનર અને ૧૯૫૬માં યુનાઇટેડ સ્ટેટના પ્રોફેસર જ્યોર્જ ગામોય હતા.

શ્રી પ્રા. સો. જોષીની પ્રવૃત્તિઓ

શ્રી. જોષીએ હીંદ જતાં રસ્તામાં ઝાંઝીબારમાં વર્તમાન પત્રોને મુલાકાત આપી દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાલોને પ્રસિદ્ધિ આપી હતી. તેમજ મંબાસા માં કેનીયા ડેલી મેલમાં પણ મુલાકાત નો હેવાલ પહેલા પાનાપર મોટે અક્ષરે છપાયો હતો તેમનીજ સ્ટીમરમાં કંપાલામાં આફ્રિકાના ૩૦ શિક્ષકો સ્વદેશ જતા હતા. તેઓની એક બેઠક ગોઠવી કેળવણી વિશે ચર્ચા કરી એવું નકકી કર્યું કે બધી કેળવણી સંસ્થાઓએ એક બીજા સાથે સંપર્ક સાધી એક બીજાનો સહવાસ કેળવવો અને કેળવણીનું ધોરણ એક સરખુ રાખવું.

હીંદની મુલાકાતે આવેલા બ્રિટનના વડા પ્રધાન મેકમીલનને એક પત્ર

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા ૩૦મી જાન્યુઆરીના આવશે.
મુંબઇ જવા ૫મી ફેબ્રુઆરીના ઉપડશે.
સ્ટીમર કરંજા ૧મી માર્ચ ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થઇ મુંબઇ જવા ૫મી માર્ચ ૧૯૫૮ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૯૨-૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.
ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—છેલ્લા થોડા માસથી ક્રુમખા ડીસ્ટ્રીક્ટના ફાર્મરોના સેંકડો જેટલાં ઘેટા બકરાને તફડાવી ત્રાસ ફેલાવનાર એક હાયેના (*Hyena*) જાનવરને ૧૧ શિકારી કુતરાની મદદથી પાંચ આફ્રિકનોએ ભારે મહેનત પછી ૨૧મી જાન્યુઆરીએ મારી નાંખ્યું હતું જેનું ખોખું ધરટલંડનના મ્યુઝીયમમાં રખાશે.

—કેપટાઉનથી પોર્ટ એલીઝાબેથ આવતી ટ્રેન પુરસ્ટંરથી સો માઇલ પર ૨૧મી જાન્યુઆરીએ પાટા પરથી ઉતરી પડતા ડ્રાઇવર, ફાયરમેન અને એક ક્લર્ક ઉતારૂ મરી ગયા હતા. ટીકીટ કંડક્ટર એકઝામીનર સહિત ચાર ગોરા ઉતારૂ અને ૧૪ આફ્રિકન પેસન્જરોને ઇજા થઇ હતી.

—ઉત્તર ટ્રાંસવાલની હદપર આવેલી લીંપોપો નદીની નજીકના મેસીના શહેરથી પચાસ માઇલ પર નજેલેલે ગામમાં ૨૧મી જાન્યુવારીએ એક કલાકમાં સાડા સાત ઇંચ વર્ષાદ થવાથી ભારે નુકસાન સહિત ઘણા લોકો નિરંભણામાં મુકાયા હતા.

—યુનીયનની પાર્લામેન્ટમાં ૨૧મી જાન્યુઆરીએ ન્યાય પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટે ઇસ્ટલંડન સીટીના સભ્ય ડો. ડી. એલ. સ્મીટના પ્રશ્નના જવાબમાં કહ્યું હતું કે વેલીંગ્ટનના મેજીસ્ટ્રેટે ઇમોરલ્ટી એક્ટની રૂએ એક ગોરા પુરૂષ અને બીન-ગોરી સ્ત્રીને ચાર ચાર માસની કરેલી સજામાંથી તેઓને માફી આપવાની ભલામણ થયેલી છે.

—રસ્ટનબર્ગથી ૧૬ માઇલ પર આવેલા માબીસકાલમાં ચારસો જેટલા આફ્રિકનોના ટોળાંએ પોલીસ ઉપર પત્થરાદિથી કરેલા હુમલાથી ટોળાંને વિખેરવા લાઠીમાર કરેલો જેનાથી નવને ઇજા થઇ હતી. ૩ પોલીસને પણ ઇજા થઇ હતી.

—સાઉથ આફ્રિકન ફેડરલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીની પ્રીટોરીયામાં ફેબ્રુવારીની ૩ થી ૭ તારીખો દરમ્યાન મળનારી પ્રથમ ત્રિમાસિક એકઝેક્યુટીવ કાઉન્સીલમાં યુનીયનના આશરે ૬૦ જેટલા સઘળી ઔદ્યોગિક સંસ્થાના સભ્યો હાજરી આપશે જેમાં મોટરવાહનો માટેનાં લાયસન્સોની ફીને બદલે પેટ્રોલાદિ બળતણ ઉપર જ ટેક્ષ નાંખવાની થયેલી દરખાસ્ત ઉપર વિચારણા થશે.

—ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટના બેથલીહેમ શહેરના ૭૦ વર્ષના મી. આર. એ. જરસીંગે નિશાળે ગયા વિના જાતિ અભ્યાસથી ૧૯૫૪માં બી. એ.ની ડીગ્રી મેળવીને યુનીયનનો સૌથી પુખ્તવયી ગ્રેજ્યુએટ બન્યો હતો હમણા તેણે સા. આ. યુનીવર્સીટી માર્ફતે એલ. એલ બી.ની ડીગ્રી મેળવી છે. જે દક્ષિણ આફ્રિકાનો સૌથી પુખ્તવયી પુરૂષ એ ડીગ્રી મેળવનાર મનાય છે.

—આફ્રિકાન્સ ભાષાનો વિશાળ શબ્દકોશ જે એક ખાસ નિષ્ણાતોની કમીટી તય્યાર કરે છે તેને માટે સરકારે આશરે એક લાખ એંસી હજાર પાઉંડ ખરચ્યા છે.

—નાતાલ સાઉથ કોસ્ટની બીચમાં શાર્કનો ઉપદ્રવ અટકાવવા હેલીકોપ્ટરથી એક અઠવાડીયા પર દોઢસો ફીટના વિસ્તારમાં નાંખેલી જાળમાંથી ૨૧મી જાન્યુવારીએ સ્કોટબર્ગમાંથી ૧૬ અને અમાન્ઝીમ્ટોટીમાંથી ૮ શાર્ક મચ્છીઓ પકડાઇ હતી.

—ધારાસભામાં ન્યાય પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટે રજુ કરેલ ક્રીમીનલ પ્રોસેજર અમેન્ડમેન્ટ બીલ ૨૨મી જાન્યુઆરીએ પહેલા વાંચનમાંથી પસાર થયું હતું. આ બીલથી સુપ્રીમ કોર્ટને હથિયાર બંધ ધાડપાડુઓને તથા ભયંકર ધરફાડુઓને દેહાંત દંડ કરવાની સત્તા મળી શકશે.

—ઝાંઝીબારના વયો વૃદ્ધ સુલતાન તેમના પત્ની તથા એક પુત્રી સાથે ડરબન આવ્યા છે. અહીંથી તેઓ કેપટાઉન જશે અને ત્યાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ગવરનરને મળવાના છે.

વિદેશની વિવિધતા

—આ સદીનો દુનીયામાં સૌથી મોટો ધરતીકંપ ડીસેંબરની ૪ તારીખે મોંગોલીયામાં ગોબીના મહાન રણ પાસે થયાનું જણાયું છે જેનો વિસ્તાર ૧૫૫ માઇલ લાંબો અને ૬૬ માઇલ પહોળો છે અલતાઇ પર્વતના કેટલાંક શિખરો તુટી પડયાં અને આઠ માઇલ લાંબી નવી નદી બની ગયાનું સોવીયેટ સરકારનું ઇઝવેસ્ટીયા છાપાએ ૨૩મી જાન્યુઆરીએ જાહેર કર્યું છે પ્રદેશ બહુધા નિર્જન હોવાથી માત્ર ૨૦ માણસને ઇજા અને ૧૩ ગુમ થયાનું ન્યુ ચાઇના ન્યુઝ એજન્સીએ જણાવ્યું છે.

—સીલોનની દશાબ્દિ જયંતિ કોલંબોમાં ફેબ્રુઆરીની ૨-૫ તારીખોએ ઉજવાશે જેમાં દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી ઓસ્ટ્રેલીયાના હાઇ કમીશનર મી. એ. એ. એમ. હેમીલ્ટન હાજરી આપશે એમ પ્રીટોરીયાથી ૨૩મી જાન્યુઆરીએ વિદેશ ખાતા તરફથી બહાર પડયું છે.

—યુનાઇટેડ કીંગ્ડમમાં ચાર પુરૂષે ત્રણ જણા બીડી ફુંકે છે અને ૧૦ સ્ત્રીઓમાં ચાર સ્ત્રી બીડી તાણે છે. પુરૂષો રોજની ૧૮ અથવા અઠવાડીયાની ૧૨૪ અને સ્ત્રીઓ ૭૧ સીગારેટ સરેરાસ પીએ છે.

—ફ્લોરીડાના સેંટપીટર્સબર્ગમાં હેનરી રોઝ નામનો એક એકાંતવાસી તેની ઝુંપડીમાં ભુખમરાથી મરી ગયેલો મળી આવ્યો હતો. તેનાં ઓશીકાતળેથી ૧૪ હજાર પાઉંડ પણ મળી આવ્યા હતા.

—જગતની બીજા નંબરની મોટામાં મોટી માણસ તથા વાહનોના અવરજવરની સમુદ્ર તળીયેની સુરંગ જાપાનના હોન્શુ અને કયુશુ ટાપુ વચ્ચે ૯મી માર્ચે ખુલ્લી મુકાશે. આ ટનલ ૪૨૦૦ યાર્ડ લાંબી અને સમુદ્ર તળે ૧૬૫ ફીટ ઉંડે છે સૌથી લાંબી (પહેલે નંબરે) ઇંગ્લંડમાં છે જે ૫૬૦૦ યાર્ડ લાંબી છે.

—ઉત્તર મલાયાના વડા પ્રધાન ટુંકુ અબ્દુલ રહમાને ૧૯મી જાન્યુઆરીએ પીનાંગમાં કહ્યું છે કે બેન્કનોટ ઉપર રાણી ઇલીઝાબેથનું ચિત્ર સ્વતંત્ર મલાયાને સ્વીકાર્ય નથી જેથી હવે તે બંધ થશે.

—ઇંગ્લંડના ન્યુ કાસલ ઓન ટાઇનની કીંગ્સ કોલેજ અને ડરહામની યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાના અપાર્ટહેડના વિરોધ રૂપે દક્ષિણ આફ્રિકાના એક કલર્ડને સ્કોલરશીપ આપવાની જોગવાઇ કરવા ૧૯મી જાન્યુઆરીએ વિચારણા કરી છે.

—ઇકવેડરના અસમરાલ્ડાસ શહેરમાં ૧૯મી જાન્યુઆરીએ થયેલો ધરતીકંપથી ૨૨ માણસો મર્યા અને ૩૦૦ને ઇજા થઇ છે તેમજ સીટી હોલની ભીંતના બે ભાગ થઇ ગયા છે.

—ઇન્ડોનેશીયાથી ખસેડાયેલા એક હજાર ડચ વસાહતીને લઇને બ્રીટીશ સ્ટીમર કેપ્ટન કુક ૨૦મી જાન્યુઆરીએ આમસ્ટડામ પહોંચતાં નેધરલેન્ડની રાણી કવીન જુલીયાના પણ તેમને આવકાર આપવા ડોક ઉપર હાજર રહી હતી.

—સુએઝ કેનલ કંપનીના પ્રમુખ મોંશ્યો જેકયુસ જ્યોર્જસ પીકોટના અંદાજ પ્રમાણે ઇજીપ્તે ઓછામાં ઓછા દોઢ કરોડનો પાઉંડ એક વર્ષમાં નહેરમાંથી નફો મેળવ્યો છે.

—ઇજીપ્તની બીજી બંધારણીય જયંતિની સ્મૃતિમાં પ્રમુખ નાસરને ૧૬મી જાન્યુઆરીએ વિશાળ લોક સમુહ સમક્ષ "પીપલ્સ મેડલ" આપવામાં આવ્યો છે.

—લંડનની ઇંગ્લીશ ઇલેકટ્રીક કંપનીએ અવકાશમાં ફેંકલ 'રામજેટ' વાહન ૪૦ સેકંડમાં ૭૦ હજાર ફીટ ઉંચું ગયું હતું જે અવાજના વેગ કરતાં બમણી કરતા વધુ ગતિ ગણાય અને છેવટે એક લાખ ચોદ હજાર ફીટની ઉંચાઇએ તેનો નાશ થયો હતો.

—કરાંચીમાં પંચાસી હજાર પ્રેક્ષકોની હાજરીમાં જગતના બે કરોડ ઇસ્માઇલી મોસ્લીમના નવા આગાખાનની ૨૩મી જાન્યુઆરીએ ધર્મગુરૂ તરીકેની વિધિ થઇ હતી.

—આંતરરાષ્ટ્રિય રોટરીના ૧૯૫૮–૫૯ના વર્ષ માટેના પ્રમુખ તરીકે ઇલીનોઇસના ઇવન્ટન શહેરમાં મીલવાકીના મી. કલીફર્ડ એ. રેન્ડોલની નીમણુક થઇ છે. ચુંટણી માટેની આ કમીટીમાં દક્ષિણ આફ્રિકા, બ્રીટન, કેનેડા, ફ્રાંસ, જાપાન પેરૂ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસના રોટરીયનો હતા,

—જયોર્જીયાના એટલાંટા પ્રદેશની ધારાસભામાં મનુષ્યના લોહીની જાતિવાર નોંધ રાખવા માટેનું બીલ ૨૨મી જાન્યુઆરીએ રજુ થયું છે.

—કેરોમાં થએલી એશીયન આફ્રો પરીષદને સંદેશો પાઠવતાં પંડીત નહેરૂ જણાવ્યું છે કે. લસ્કરી કરારમાંથી તમે ખસી જાવ. એમાં જ આપણું અને દુનીયાનું ભલું છે. આ પરીષદમાં ૪૨ દેશોના ૫૦૦ પ્રતિનિધીઓ હતાં. આ પરીષદમાં વધુ આફ્રિકનોને જતા રોકવામાં આવ્યા છે. ટાંગાનીકા અને કેનીયાના પાંચ નેતાઓને પરમીટ નહોતી આપવામાં આવી એમ કહીને કે આ સામ્યવાદી પરીષદ છે.

—ગોવાની નેશનલ યુનીયનના પ્રમુખે યુકે. અને યુ. એસ. એ. ને અપીલ કરી છે કે તેઓ પોર્ટુગીઝોને ગોવમાંથી નિકળી જવાની સલાહ આપે. આ સંસ્થા તરફથી ગોવામાં સત્યાગ્રહ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

ભારતના સમાચાર

—ઘાનાનાં ત્રણ શિખાઉ રૌનીકો હીંદની આઝાદીના દીને ન્યુ દિલ્હીના ઉત્સવમાં ભાગ લેવા આવ્યા છે, મલાયા અને સીંગાપોર બીજા ત્રણ મોકલશે. ઉત્સવ બાદ આ લોકોને દેશમાં ફેરવી જોવા જેવી ચીજો બતાવાશે.

—ઝાંઝીબારના લવેંગની નિકાસ હીંદમાં કરવા માટે ઝાંઝીબારનું પ્રતિનિધીમંડળ હીંદ ગયું છે. હીંદમાં લવેંગની પેદાશ ન થતી હોવાથી લવેંગ માટે પુરતી જગા હીંદના બજારમાં હોવાનું માનવામાં આવે છે.

—સિલોનમાં ભારે પુરથી જે નુકસાન થયું હતું તેને મદદ કરવા ભારત સરકારે માણસો, અને કેટલીક તાત્કાલીક ચિજવસ્તુઓ સાથે વિમાનો મોકલ્યા હતાં જે વિમાનમાં હેલીકોપ્ટર હતા અને તે દ્વારા ત્યાં ચિજ વસ્તુઓ તથા ખોરાક પુરો પાડવામાં આવતો હતો. આ પુરે માનવામાં આવે છે કે ઘણુ સખત નુકસાન કર્યું છે. હાલ સુધીમાં ત્રણ લાખ માણસો ઘરબાર વગરના અને ૧૦૦ ઉપરાંત મરણ પામ્યાનું જણાવાય છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

—સૌરાષ્ટ્રમાં "દાણુ ચોરનો રાજા" તાલબને દોઢ લાખના જમીન પર ડીસેંબરમાં છોડવામાં આવ્યો છે.

—સૌરાષ્ટ્રે ૩૨ શહેરો માટે પાણી અને ગટર યોજના શરૂ કરી છે તેનું કામ ધીમે ધીમે આગળ વધે છે.

—કરોદ ખાતે ૧૮॥ હજારને ખર્ચે એક પુસ્તકાલય બાંધવામાં આવ્યું છે.

—પોરબંદરમાં આવતા વ્હાણોની બહુ કડક તપાસ કરવામાં આવે છે.

—સ્વામી નારાયણના સાધુઓએ ઉપવાસ કરી મંદીરના વહિવટમાં પોતાનો શુર સંભળાવવાનો હક્ક મેળવ્યો છે.

—મદ્રાસમાં તીરૂચી ગામે ત્યાના નેતા શ્રી નાયકર ગાંધીજીના ફોટા રાષ્ટ્રધ્વજ અને બંધારણ બાળવાની ચળવળ કરે છે. આને વખોડતા પંડીત નહેરૂએ કહ્યું કે આ રાષ્ટ્રનું સખત અપમાન છે અને તે ઘડી ભર પણ ચલાવી નહીં લેવાય. જેને ભારતનું બંધારણ ન ગમતું હોય તે ભારત છોડીને ગમે ત્યાં ચાલ્યો જાય.

—અમદાવાદ અને કંડલા વચ્ચે એક ધોરી માર્ગ બંધાઈ રહ્યો છે આ માર્ગ પુરો થશે એટલે કંડલાથી મુંબઇ સુધીનો સરળ પાકો રસ્તો થશે.

—અકટોબર અને સપટેંબરના બે માસમાં હીંદમાં દાણચોરીનું રૂા. ૯૬,૯૦,૧૪૫નું સોનું જપ્ત કર્યું છે. આમાં સંડોવાયલી વ્યક્તીઓને કુળ રૂપીયા ૮,૬૨,૨૮૦ નો દંડ કરવામાં આવ્યો છે. બે વહાણો પણ જપ્ત થયા છે અને બીજા બે માટે ૨૫ લાખ અને ચાર લાખ દંડ નક્કી કરાયો છે.

—જાન્યુઆરીના બીજા અઠવાડીયામાં આસામ પાસે એક વહાન કેટલાક હીંદીઓને લઇને જતું હતું એનાપર પાકીસ્થાનની પોલીસે ગોળીબાર કર્યો હતો. જેમાં ઘણા ઘવાયા હતાં.

—બ્રીટનના વડા પ્રધાને પાકીસ્થાનના વડા પ્રધાનની મુલાકાત પછી જાહેર કર્યું છે કે; "સંતોષ અને શાંતી ભરી સમાધાની કાશમીરની થાય એને માટે અમે અમારાથી બનતુ કરશું."

—વેરાવળ શહેરની આસપાસના ગામોમાં ૧૧૮ કોલેરાથી મરણો ડીસેંબર માસમાં થયા હતાં. ઘણા ભાગના લોકોને સરકારે કોલેરાની ઇન્જેકશનો આપ્યા છે.

સામાજીક ખબરો

લગ્ન અને જમણ

શ્રીમમાન તંત્રીજી, 'ઇ. ઓપીનીયન', વ્હાલા સાહેબ,

સવિનય નિવેદન કે "એક જીજ્ઞાસુ" ને નીચે મુજબ જવાબ આપું છું, તે યોગ્ય લાગે તો સુધારા વધારા સાથે પ્રસિદ્ધ કરશો.

(૧) આનંદના પ્રસંગોની પણ હદ હોવી જોઇએ. અને તે સમાજને નુકશાન કારક ન હોવા જોઇએ. આખા હીંદુ સમુદાય—સમાજના ધારા ધોરણ એવા હોવા જોઇએ કે તે પૈસાદાર અને સાધારણ સ્થીતીવાળા બધાને અનુકુળ આવે. શ્રીમંતો આવા પ્રસંગે જાહેર ખર્ચમાં કાબુ ન રાખે તો, સમાજની દરેક વ્યક્તિને પોષાય તેવા ધારાઓ ઘડવાની જરૂર ઉભી થાય છે. કારણ કે એવું ન થાય તો દેખા દેખીથી સાધારણ સ્થીતી વાળાઓને પણ ખેંચાવું પડે છે. એટલે સમાજની સમતુલા જાળવવાને સમાજના આગેવાનો અને કેળવાયલા ભાઇઓની દરેકને અનુકુળ આવે એવા કાનુનો ઘડવાની ફરજ છે. અને એવા કાયદાઓ દરેકે ખુશીની સાથે વધાવી લેવા જોઇએ. આપણો હીંદુ કાયદો પણ એજ પ્રમાણે પેદા થએલો ગણાય.

આપણા ધારા ધોરણ અને રૂઢિઓમાં સમયાનુસાર વહેતાં પાણીની માફક ફેરફાર થાય તો જ તે શોભે ને પવિત્ર રહે. બાકી બંધ ખાબોચીઆ જેવું ન થવું જોઇએ.

લગનના દિવસે શ્રીમંતો મોટા ખર્ચ કરે ને હજારો માણસોને જમાડે તે પ્રમાણે સાધારણ સ્થીતીના ભાઇઓ કરી શકશે? એવા જાહેર પ્રસંગોએ શ્રીમંત અને ગરિબ બન્ને વર્ગને પોષાય એવા ધારા ધોરણ હોવા જોઇએ એમ નથી લાગતું? ઘરના માણસોને માટે તો રસોઇ કરવી જ પડે છે તે સાથે અગંત થોડાં માણસો જમી સકે છે. પરંતુ જાહેર જમણવાર તો બંધ જ થવા જોઇએ. એમ અત્યારના આપણા સંજોગો જોતાં દરેકે સમજવું જોઇએ.

(૨) પરિપત્ર ૧લા માં નિકટના સગાંઓ અને મિત્રોને કંકોત્રીઓ મોકલાવવાને જણાવેલ છે.

(૩) ખર્ચ બચાવ્યા પછીથી શ્રીમંતો એનો શું ઉપયોગ કરશે. એ શ્રીમંતોની ભલમનસાઇ ઉપર છોડવું જોઇએ. અથવા તો સમાજે એવા પ્રસંગે સ્થીતી સંજોગો જોઇને જન સમાજના લાભના કામ માટે કાંઇક સુચન કરવું જોઇએ. આપણે તો એટલુંજ જાણવું જોઇએ કે આવા કાયદાઓ સાધારણ સ્થીતી વાળા ભાઇઓને લાભકારક છે ને!

આશા છે "એક જીજ્ઞાસુ"ને આથી સંતોષ થયો હશે.

બી. કે. પટેલ, ન્યુઇરટ્રીખાર્ટ.

ભેટ

શ્રીમતી કુંવરબાઇ નાથુભાઇ મીસ્ત્રી (જો'બર્ગ) ૧–૧–૦, શ્રી. મોરારભાઇ રઘાભાઇ (કીંગ્સવિલ્યમટાઉન) ૨–૨–૦, રણછોડભાઇ મીઠલ (ટ્રાંસવાલ) ૨–૨–૦, છોટુભાઇ નથ્થુભાઇ (જો'બર્ગ) ૨–૨–૦, પી. પી. ભગત (ડરબન) ૨–૨–૦, ડી. ભીખા (ઇ. લંડન) ૧૦–૦.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ; શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

જોઇએ છે

ફીનીકસ સંસ્થામાં શ્રીમતી સુશીલાબેન ગાંધી સાથે રહીને તેમને તેમનાં કામમાં મદદ કરે એવા બેન કે ભાઇ કે જેઓ ગુજરાતી અને ઇંગ્લીશનું જ્ઞાન ધરાવતા હોય એમને નિચલે શરનામે પત્ર વ્યવહાર કરવો. પગાર રૂબરમાં મળી નક્કી કરાશે.

મેનેજર :
INDIAN OPINION,
Private Bag,
Durban.

નવા પુસ્તકો

ગાંધીજીના પ્રકાશનો

ધર્મ મંથન	૪	૩
કેળવણીનો કોયડો	૫	૦
નિત્ય મનન	૨	૦

મનુબેન ગાંધી કૃત

એકલો જાને રે	૬	૦
કલકત્તાનો ચમત્કાર	૨	૦
બિહારની કોમી આગ	૬	૦

બીજા નવજીવનના પ્રકાશનો

પુર્વ આફ્રીકામાં	૬	૦
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી (ગાંધીજીએ કરેલા પાંચ સત્યાગ્રહની આછી રૂપરેખા અને માહીતી)	૬	૦
લોક માન્ય ટિલકનું જીવન ચરીત્ર	૬	૦
હીંદની અંગ્રેજી વેપાર શાહી ૧૬૦૦ થી ૧૮૦૦ નો ઈતીહાસ	૮	૬
મનુષ્યની સર્વાંગીણ કેળવણી	૮	૬
જીવનનો આનંદ	૬	૬

જવાહર કૃત

મારૂં હીંદનું જીવન દર્શન	૧	૦	૦
જગતના ઈતિહાસનું રેખા દર્શન ભાગ બન્ને સાથે	૧	૨	૬

મળવાનું ઠેકાણું :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban,—Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor